

Kirkko ja koti

5/2010
10.3.

Meidän työpaikka

Keskiaukeama

Kesäleirit varhaisnuorille. Sivu 5.
Siljan haikeat hyvästit. Sivu 7.

Haitin hätä ei häviä

Elävät on saatu raunioista. Kuolleet on haudattu.

Mutta hätä ei ole hävinnyt.

Maanjärityksestä on kulunut kuu-kausi. Haitissa vietetään surupäivää. Kirkot tai paremminkin niiden raunioituneet pihat kokoavat alueen väkeä tungokseen asti.

Kuopiolainen Hannu Rantanen ja hänen autonkuljettajansa kuuntelevat messua radiosta. Kuljettaja yhtyy hiljaa Isä meidän -rukoukseen. Hänen vaimonsa kuoli maanjärityksessä.

Sopu –teltassa 22 yötä

Hätäavun koordinaattori Hannu Rantanen asui 22 yötä pikkuisessa teltassa pääkaupungin Port-au-Princen laidalla Luterilaisen Maailmanliiton päämajan pihalla.

Rantasen silmissä Haiti kulkee loppumattomina värikuvina.

Auringonpaisteessa 500 ihmistä odottaa ruokajonossa. Tuhoutuksen koulun seinään jäivät lasten piirtämät kauneimmista kauniit kukat.

Ehjat talot ovat lintassa presidentin palatsia myöten. Leireillä ihmiset elävät ilman mitään. Sen lisäksi, että fyysiset rakenteet ovat rikki, koska rakennusmääräyksiä ei ole, myös perussuunnittelu on kadoksissa.

Hannu Rantanen kertoo, kuinka paikallisena myyntiartikkelina on kolmen metrin pituisia puukeppejä hökkeleitten kyhäämistä varten.

Haitin johtaviin arkkitehteihin lukeutuva Patriks Midy on sanonut uutistoimisto AP:lle, että vain kolme haitilaista rakennusta on tehty maanjärityksen kestäviksi. Edellinen maanjäritys Haitissa tapahtui 250 vuotta sitten.

Satama on saatu auki, myös ruokahuolto ja

Kuva: Hannu Rantanen

Marie Bernadetten, 26, talo vaurioitui pahoin järityksessä. Hän sai Kirkon ulkomaanavun kautta teltan, joka antaa nyt turvan suurperheelle. Marien lisäksi perheeseen kuuluvat kaksi veljeä, yhdeksän serkkua ja neljä tättä. "Kiitämme näitä organisaatioita, jotka auttavat meitä hädässä", Marie sanoo.

kon ulkomaanavun avustustyöntekijänä. Aiemmin hän ollut vastavissa tehtävissä myös YK:n kautta ja lisäksi rauhanturvaajana Libanonissa sekä muualla Lähi-Idässä.

Ryhmä pystytti koulutelttoja, jotta lapset saataisiin normaaliin päivärytmiin. "Niissä joudutaan käymään koulua pitkään", Rantanen arvioi.

Puolet haitilaisista lapsista ei käy koulua lainkaan, sillä 80 prosenttia kouluista on yksityisiä. Haitin episkopaalisen kirkon ylläpitämistä kouluista 19 vaurioitui pahoin. Ruotsin kirkko on lähettänyt asiantuntijoita antamaan opettajille psykososiaalista tukea.

Maan toipuminen ei Rantasen mukaan ole vain sitä, että apua on tarjolla.

"Jälleenrakennus on palapeliä. Avuntarve on niin valtavaa, että mitään ei raapaista kuntoon hetkessä. Ihmisten elämä romahtaa vuosikymmeniksi."

Armeniassa 1988 tapahtuneen maanjärityksen seurauksena ihmisiä asuu edelleen jopa metallikoneteissa vielä 20 vuotta katastrofin jälkeen.

Näkykö meidän lippu?

Suomen Punainen Risti, Unicef, Kirkon ulkomaanapu, Pelastakaa lapset... Toimijoita katastrofialueille tulee paljon.

"Liian paljon", Rantanen sanoo.

Ovatko kaikki asialle eduksi?

"Ei esimerkiksi se Hyväntahtoinen Auttaja, joka tulee kolmen hengen jeepillään, josta loppuu bensaa. Turha sinne on lähteä kaivelemaan raunioita, kun toivoo eloonjääneiden löytämisestä ei enää ole."

Lääkintähuoltoa ja kirurgiaa tarvitaan Rantasen mukaan ensiksi. Sitten tulevat vakiintuneet järjestöt, jotka ovat sisäistäneet pelisäännöt. He tietävät, missä kohtaa autetaan ja miten paikallinen toiminta lähtee liikkeelle.

"Onko kaikkien lippu pakko näkyä", Rantanen kysyy. "Pitääkö järjestön olla itse paikalla vai voisiko antaa valtuudet jollekin muulle?"

Lahja Pyykönen

Pelastusopiston erikoistutkija Hannu Rantanen, 57, sanoo, että motiivi lähteä auttamistyöhön koostuu monesta tekijästä. "Mukana on aitoa auttamisen halua, ammatillista haastetta ja toki myös seikkailunhalua."

vedensaanti toimivat. Siivoaminen ja roskien raivaaminen on lähtenyt liikkeelle kunhan ensin löytyy kotikärryt tai paikalle saadaan tuettua siivousapua.

"Mutta totta kai alkuun on kaikki sekaisin eikä koordinaatio toimi. Sitähän se on", monet katastrofit nähnyt Rantanen sanoo. "Mittasuhteet ovat valtavat."

Nyt arvioidaan, että Haitin maanjäritys on vaatinut noin 220 000 uhria.

Tulvat tuovat toisen tuhon

Suurimpana ongelmana Rantanen näkee saniteettitilojen puuttumisen. Kuukaudessa on saatu rakennettua 3 000 vessaa kun tarve on 18 000.

"Mitä tapahtuu kun kohta alkaa sadekausi?"

Tulvat ovat jo nyt ajaneet ihmisiä evakkoon. Sadekausi lisää maanjärityksessä kotinsa menettäneille myös likaisen veden aiheuttamaa tautiriskiä.

Pelastusopiston erikoistutkija Hannu Rantanen oli Haitissa Kir-

Seuraava numero 24.3.

**Kirkko
ja koti**

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti.
96. vuosikerta.

kirkkojakoti@evl.fi

KUSTANTAJA Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki
JULKAISIJA Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi **TAITTO** Kotimaa-Yhtiöt Oy

TOIMITUS Suokatu 22B, 3. krs., avoinna ma-pe klo 8-16.

Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232,

Ulla Remes, p. 040 484 8234,

Hilkka Sipilä (osa-aikaeläkk.), p. 040 484 8236,

Seija Rytönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514.

ILMOITUKSET Maire Laakso, Särkiniementie 16 A 32, 70700 Kuopio, p. (017) 361 6243. maire.laakso@dnainternet.net

TILAUKSET Kuopion ulkopuolelle 20 € / vuosikerta

TOIMITUSNEUVOSTO Marketta Isotalo, Paavo Kaitokari, Leena Koivisto, Hannu Koskelainen, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama

JAKELU Suora Lähetys Oy, p. 2647 800

PAINOPIKKA Lehtisepät Oy, Pieksämäki. **PAINOS** 54 800 kpl

Pizzat uuden alun kunniaksi. Salla Ahonen (vas.) Susanna Jauru, Meri Kuusinen, Emmi Saikkonen, Enni Nuora ja Milla Pohtinen sisustivat tyttöjen tilaa Vinkkelissä.

Vain tytöille

Tytöt tarvitsevat tukea, rohkeutta ja eväitä aikuisuuteen.

Viime torstaina nuorisotalo Vinkkelissä sisutettiin tyttöjen omaa tilaa. Tämä oli tyttötoiminnan stratti Kuopiossa.

"Vihdoinkin", huokaa Puijola ry: n työntöyönohjaaja **Emmi Saikkonen**. "Kuopion on suurista kaupungeista niitä harvoja, joissa tyttötoimintaa ei ole ollut."

Ei paineita aikuisuuteen

Tarve tyttötoimintaan on tullut sekä vanhemmilta että kouluilta. Emmi Saikkosen mukaan tyttöjen tila on vapaa ulkoisista paineista.

"Nuorilla on valtava tarve kasvaa aikuisiksi. Ei 13 -vuotiaan tytön tarvitse näyttää aikuiselta naiselta. Tyttöjen pitää saada olla tyttöjä, ja keskustella tyttöporukassa."

Tyttöjen tila on avoin kaikille, mutta etenkin heille, joiden on ollut vaikeaa lähteä "reippaitten" tyttöjen harrastuksiin.

"Ei ole paineita olla tietynlainen. Rohkaisemme tyttöjä olemaan oma itsensä ja olemaan ylpeitä siitä. Annamme eväitä itseluottamukseen ja naisena kasvamiseen", Emmi Saikkonen määrittelee.

Saikkonen tietää menneisyydestään erilaisuuden ja ulkopuolisuuden tuomat ongelmat. "Olin yläasteella koulukiusattu."

Tyttötoiminta lähtee liikkeelle pienestä ja tyttöjen ehdoilla. Viime torstaina paikalle oli tullut neljä tyttöä. "Aikuiset eivät täällä tee päätöksiä, vaan tytöt antavat ideoita", Saikkonen sanoo. Tulevaisuuteen suunnitellaan pienryhmiä, mikäli kiinnostusta on. Mahdollisuuksia on esimerkiksi valokuvaukseen, kirjoittamiseen tai kokkaamiseen.

Myös vapaaehtoisia "isosiskoja" koulutetaan tehtävään.

"Tämä on tärkeä osa ennaltaehkäisevää työtä, johon eri tahojen nyt pitäisi herätä. Tasa-arvon ja valoisan tulevaisuuden takia tarvitsemme paikkoja myös niille tytöille, joiden vanhemmilla ei ole rahaa viedä heitä harrastuksiin."

Kuopion tyttötoimintaa toteuttavat Kuopion Setlementti Puijola ry., Nuorten Palvelu ry., Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymä sekä Kuopion kaupungin vapaa-aikapalvelut.

Taloudellisesti tyttötoiminnan alkamista ovat tukeneet Kuopion sosialidemokraatit sekä Lions Canth.

Lahja Pyykönen

Tyttöjen tila 12 – 18 -vuotiaille on avoinna joka torstai klo 17 -20 Vinkkelin talossa, Kauppakatu 46.

k o l u m n i

Veijo Martikainen
Kirjoittaja on kuopiolainen vapaa kirjoittaja.

Energiakunkkuja

Rauhallisella hiihtolenkillä tulee mieleen kaikenlaisia asioita. Niin Kuusamossa kuin vaikkapa Varpaisjärvelläkin.

Varpaisjärven Lukkarilan hieno latureitti kulkee myös varpaisjärveläisellä Natura-alueella, Hirvisuolla. Siinä suon laidalla tulee väkisin mieleen Suomen suuret turvevarat, joissa sanotaan olevan tallessa enemmän energiaa kuin Norjassa öljyvaroja. Toivotavasti ahneus ei yllätä ja soiden suojelua unohdeta tässä "hyvinvoinnin" lisäämisväimassa.

Kuopio on hyvä esimerkki turpeen järkevästä käytöstä. Kuopiohan käytännössä lämpenee turpeella. Reilun kymmenen asteen pakkasella Kuopion Energia Oy:n voimalaitokset polttavat turvetta noin 80 rekallista vuorokaudessa.

Kuopion voimalaitokset ovat siitä hyviä, että niiden hyötysuhde on n. 90 prosenttia. Tämän mahdollistaa lämmön ja sähkön yhteistuotanto, jossa lämmöntuotannon sivutuotteena syntyy sähköä. Jos tehtäisiin pelkästään sähköä, hyötysuhde olisi vain reilut 30 prosenttia.

Kun Suomessa on huomattu nämä suuret turvevarat, on alettu suunnitella turpeen käyttämistä myös nestemäisen polttoaineen tuotannossa. Onkohan tämä kuitenkaan ainakaan lähivuosikymmeninä välttämätöntä? Öljyähän tuntuu vielä riittävän ja valtiokin saa siitä roimat verotulot.

Entäpä olisiko ilmastonuojelunkaan nimissä parempi käyttää turvetta dieselin raaka-aineena. Turpeen käytön hiilijalanjälki vastaa asiantuntijasta riippuen joko serkkuni Kaarlon 48 numeron saapasta tai hänen

pienimmän lapsenlapsenlapsensa viiden numeron töppöstä. Kun molemmat väitteet ovat yhtä oikeita, ei tälläkään perusteella turpeen käyttöä voi ratkaista.

Vaikka tekisimme kaikki Suomen suot nestemäiseksi polttoaineeksi, tullaan kaikki löytyvä öljy pumppaamaan joka tapauksessa maan uumenista.

Entäpä jos oltaisiinkin niin epäitsekkeitä, että säästäisimmekin turvetta tuleville sukupolville mahdollisimman paljon. Sittenhän tulevat suomalaiset ovat oikein energiakunkkuja, kun öljy on loppunut ja meillä kyllä riittää turveöljyä. Tiedä vaikka tästä seuraisi olympiamenestystäkin.

Tämä edellyttää tietysti sen, etteivät Suomen päättäjät mene ja myy turvesoita tai niiden käyttöoikeuksia pois suomalaisten omistuksesta.

pääkirjoitus

Minussako vika?

OLETKO KOSKAAN AJATELLUT, että vika voisi olla sinussa?

"Miuussa? Miten hiton tavalla se mius voipi olla? Miehä ain haastan oikiaa asiaa ja hyö senku turhast mäkättäät."

Tuntemattoman sotilaan Rokka saattoi usein olla oikeassakin, mutta miten selviäisi tämän päivän työpaikalla tällainen nopean toiminnan mies, "joka ei tähä kuusikkoo iäksee jää".

Joka älyllään ja nokkeluudellaan vie asiat eteenpäin aikataulussa, mutta jota toiset pitävät jyräävänä ja itsekeskeisenä.

VEHMERSALMEN SEURAKUNNAN erilainen työhyvinvointikokeilu sai julkisuutta Uutissirkusta (Radio Yle 1) myöten. Saatiirikko rallatti: "Ala laulaa, se avaa sun työpaikkas ihan uudella tavalla."

Talven myrskypäivänä kolumnisti Vesa Karonen (HS 27.2.) mätti löylyä lisää ja kirjoitti: "Pitäisikö VR: n tilata joku työyhteisöä aktivoivan kulttuuripäivän järjestäjä aktivoimaan junansulattajia ja lumilapiokuntoilijoita."

Vehmersalmella työhyvinvointia toteutettiin letkeästi laulellen.

MUINAISET TYKY -PÄIVÄT ovat nyt Tyhy -päiviä. Työkyvyn ylläpito on muuttunut työhyvinvoinniksi. Johtamisessa ei enää kouluteta johtajia, vaan työhyvinvoinnin johtajia.

Työhyvinvointitutkijoiden mukaan (HS 7.3.) työn hyvinvointi ja työn mielekkyys nousevat tämän vuosikymmenen isoiksi kysymyksiksi. Työhyvinvointi edistää tuottavuutta, jota ilman Suomi ei pärjää, tutkijat sanovat.

OLETKO KOSKAAN AJATELLUT että paremmaksi työkaveriksi kouliintuminen voisi olla parin vuoden projekti siinä missä italian opiskelu tai veneenrakentaminen?

Jokainen voi muuttua ja kasvaa myönteiseen suuntaan, kehittää vuoropuhelua, jonka tarkoitus ei ole teilata tai voittaa.

Itseymmärryksen kasvattaminen olisikin jokaisen työtehtävä, koska se uudistaa ajattelua ja tuottaa kykyä toimia viisaasti. Oman toiminnan arvioiminen kuuluisi viikkolistaan.

Mätien omenien heittäminen muutetaan hyvien työtapojen jakamiseksi ja yhteiseksi kehittämiseksi.

Selän takana puhuminen taltutetaan uteliaaksi ja mielenkiintoiseksi vuorovaikutuksen poluksi.

MINKÄ TOIVOTTE IHMISTEN tekävän teille, tehkää te samoin heille. Löytyyköhän työelämäänkään kultaista sääntöä parempaa viisautta?

Lahja Pyykönen

lahja.pyykonen@evl.fi

Urkuseikkailu lapsille

Lasten urkukonsertissa etsitään kadonnutta ystävää. Matkalla kuullaan ja nähdään metsän eläimiä. Outi-Orava ja Anu-Amppari soittavat urkuja nelikätisesti ja neliljalkaisesti. Mukaan seikkailuun pääsee Tuomiokirkossa torstaina 25.3. klo 9 ja klo 10. Konsertti kestää noin puoli tuntia.

Kuva: Hanna Karkkonen

Sanan ja rukouksen messu Männistön Vanhassa kirkossa sunnuntaina 14.3. klo 18. Pohdintaa rukouksesta Neulamäen kirkossa lauantaina 20.3. klo 13 – 16.

Perheen pyhäpäivä

• **Kirkkohetki** Päivärannan kirkossa sunnuntaina 14.3. klo 16. Piio Lappalainen saarnaa ja Joona Saraste soittaa. Toimintatuokio ja tarjoilua.
• **Rakkaus kantaa – perheen pyhäpäivä** Kallaveden kirkossa sunnuntaina 21.3. klo 16. Veli Mäntynen, Mari Vuola-Tanila, lapsikuoro ja lapsisoittajat.

Gospelmessu

Gospelmessu Vehmersalmen kirkossa sunnuntaina 21.3. klo 13. Aulikki Mäkinen, Jarkko Maukonen ja Luomus-kuoro. Tule opettelemaan lauluja alkaen klo 12.45.

Laki ja evankeliumi

Luento- ja keskustelutilaisuus laista ja evankeliumista Männistön Van-

hassa kirkossa tiistaina 16.3. klo 18. "Mistä laki Suomeen tuli?" puhuu hovioikeuden presidentti Mikael Krogerus. Armottomasta rakkaudesta puhuu kirkkoherra Reijo Virolainen.

Ajankohtainen Israel

• **Pääsiäisateria** maanantaina 5.4. Alavan seurakuntakeskuksessa. Tilaisuus alkaa klo 14 Teuvo V Riikosen raamattutunnilla "Jerusalem – maailman keskipiste". Aterialipun ennakoon varanneille ruokailu noin klo 15. Aikuiset 12 e, lapset alle 12 v 6 e, alle 4 v ilmaiseksi. Ennakkomyynti 26.3. mennessä seurakunnan toimistossa puh. 040 4848 286 sekä Lähetyskauppa Vakassa puh. 017-262 2322 (ti – pe klo 11 – 15, la klo 11 – 14).
• **Israel –tilaisuus** Puijon seurakuntakeskuksessa tiistaina 16.3. klo 18. Israelilaisia vieraita eksoottisia hedelmiä tuottavasta kylästä sekä Karmel-yhdistyksen toiminnanjohtaja Juha-Pekka Rissanen.

Perhe leirille

Perheleiri Hirvijärven leirikeskuksessa 16.–18.4. Leirin hinta 20 euroa/aikuinen, 5 euroa/lapsi. Luotsaamassa Pirjo Rissanen ja Sari Kärhä. Ilmoittautumiset 1.4. mennessä Tuomio-

roponsa voi laittaa teltalla olevaan maitotonkkaan.

• **HAITI –konsertti** Alavan kirkossa keskiviikkona 17.3. klo 19. Kuopion Nuorisokuoro, Kristiina Brask, Kirsi Rissanen, Rauno Tikkanen, Marjatta Airas, Popo Salami, Ossi Jauhainen, Veli-Pekka Varpula, Jan Lehtola. Ohjelma 10 euroa.

• **Elämälle! –konsertti** Siilinjärven kirkossa keskiviikkona 17.3. klo 19.

• **Ruispuuroa** Kuopion torilla viikon ajan 15.–20.3. Puuroa ilmaiseksi, mutta

Eläinystävät Anu Amppari ja Outi-Orava konsertoivat Tuomiokirkossa torstaina 25.3. klo 9 ja 10.

kirkkoseurakunnan toimistoon arkisin klo 8–15 puh. 040 4848 248.

Vierailla kielillä

• **International Service in Kuopio Cathedral Chapel on Sunday 14.3. at 2 pm.** Refreshments and conversation afterwards.
• **Teaching in Faith is group for young adults who wish to uncover the secrets of Christian faith.** On Sunday 14.3. and 28.3. in Neulamäki Church.
• **Ruotsinkielinen messu** Puijon kir-

Sopraano Helena Tenhunen ja urkutaiteilija Kalevi Kiviniemi esittävät romanttisen ranskalais-suomalaisen kokonaisuuden. Ohjelma 10 euroa.

• **Myyjäiset** lauantaina 20.3. klo 10–13 Männistön Vanhalla kirkolla. Lahjoituksia otetaan vastaan. Tarkempia tietoja Merja Hyväriseltä puh. 040 4848 283 tai Maija Hutuselta puh. 040 4848 407.

• **Myyjäiset ja kirpputori** lauantaina 27.3. Inkilänmäen seurakuntatalossa klo 10 alkaen. Kirpputoritavaraa otetaan vastaan tiistaisin klo 9–12. Emäntä Riitta Lohkoi

kossa sunnuntaina 21.3. klo 15. Bror Träskbacka saarnaa.

Mikä olen miehiäni?

Voimaannuttavat valokuvat miehille –päivä lauantaina 20.3. klo 11–18 Kallaveden kirkolla. Mietitään lapsuusajan miesmallia ja tärkeitä ihmisiä, jotka ovat vaikuttaneet elämään. Ota mukaan vanhoja valokuvia. Ilmoittautumiset Raili Rantaselle puh. 040-4848 360 tai raili.rantanen@evl.fi. Kouluttajana valokuvaaja Pirjo Sipilä. Ruokailu 5 euroa.

puh. 040-4848273.

• **Myyjäiset Yhteisvastuulle** Vehmersalmen seurakuntakodissa maanantaina 22.3. klo 12. Piirakatilaukset 19.3. mennessä toimistoon puh. 040-4848440.

• **Taize-messu ja Haiti-ilta** Neulamäen kirkossa keskiviikkona 24.3. klo 18. Ilkka Koponen, Ulla Turunen, Pia Sahi Sousa, Martti Olsen. Kutsutaan mukaan erityisesti Marttoja.

• **Psalmikuorotuokio** Tuomiokirkossa lauantaina 20.3. klo 15. Kuoroa johtaa Anu Pulkkinen. Kolehti Yhteisvastuulle.

Miestenkurssi, minun tarinani

Mikä on antanut voimia elämässä? Mikä on vienyt voimat? Mistä unelmoin? Miten minusta tuli tällainen? Nyt on mahdollisuus itsensä ja elämänsä tutkailemiseen. Miesten omiin tarinoihin pohjautuva kurssi 10. – 11. 4. Hirvijärven leirikeskuksessa. Vetäjinä Eero Hynninen, Kari Kuula ja Seppo Maukonen. Kurssin täysihoidtohin on 48 euroa. Ilmoittautumiset 26.3. mennessä seppo.maukonen@gmail.com puh. 050 5119922 tai eero.hynninen@kolumbus.fi puh. 050 4909199.

Oletko eläkkeellä?

Sinut kutsutaan päiväkahville Puijon kirkolle keskiviikkona 24.3. klo 13. Yhteiskuntatiet. tohtori Raija Väisänen alustaa sosiaalisesta hyvinvoinnista.

Kristiina Brask on yksi Haiti-konsertin huippuesiintyjistä Alavan kirkossa keskiviikkona 17.3. klo 19.

m a a l i s v i n k i t

r.kolehmainen@dnainternet.net

- **Minna Canthin ja tasa-arvon päivänä** 19.3. Minnan patsaan seppelöinti klo 8. Laajempi tapahtuma 18.–21.3. ks. www.kuopio-festivals.fi/minnanpaivat.
- **Kuopion Korttelimuseossa** on pääsymaksuton päivä 19.3. Minnan huoneen opastus tasatunnein klo 11, 12, 13 ja 14. Museo avoinna normaalisti klo 10–15.
- **Kuopion kaupungintalo**, Ikääntyvien yliopiston luentosarja: Uutisten kieli, Uutistoimittaja Arvi Lind 18.3. klo 13–15 (kausimak-su).
- **Kuopion kaupungintalo**: Arkkipiispalla vieraana kirjailija Sofi Oksanen 23.3. klo 18.30.
- **Galleria Carree**: Jaakko Rönkkö 24.2.–14.3.
- **Galleria 12**: Maisu Ahon, Noora Erosen ja Taru Nylundin näyttely Feelings, alakerrassa Matias Murolen ja Pekka Ovaskaisen veistosinstallaatio Piiri

- 23.2.–14.3.
- **Kirjanpitotoimisto Anna Korhonen** (Puijonk. 9 A 6): Arto Nurron Piirustuskol-laaseja 17.3. saakka.
- **Kuopion Muotoiluakatemia**, Taitemia-galleria: For winters to come – Ekemuotia avantgarden hengessä 17.3. asti.
- **TILA 33** (Suokatu 33): Runoa – Maalauksia, Erilaisia sävyjä, Seija Haarala ja Riitta Hellén-Vuoti 28.3. asti pe 12–18 ja su 13–17. Sunnuntaisin klo 14 (ei 21.3.) Seija Haarala lukee näyttelyn synnyttämiä runoja.
- **VB-valokuvakeskus**: Juice 5.3.–4.4.
- **Korttelimuseon näyttelysalissa** Esiliinoja 26.1.–30.5. Myös valokuvia.
- **Kuopion taidemuseo**: Taivaskanavalla. Nykytaiteen ja ortodoksisen kirkkotaitteen vuoropuhelua sekä Sähköä ilmassa –sarjan

- päätös Kytköksiä 26.2.–23.5. Uusittu perusnäyttely Lintukoto – Metsästä maa-ilmalle.
- **Kuopion museo**: Afrikan Tähdet – Pelilaudan kääntöpuoli ja Afrikan eläimiä 26.1.–1.4. Museon Tornissa Muovia ja maria –näyttely kertoo 1960-luvun suomalaista muotoilusta 30.1.2011 saakka.
- **Kuopion luonnontieteellinen museo**: Kuka, mikä, mistä? Hannu Ahosen arvoituksellisia luontokuvia 2.3.–2.5.
- **Hopeatähti-elokuvakerho**: Kapteeni Abu Raed (K11) 23.3. klo 13.
- **Finnkino**: mm. Risto Rappääjä ja polkupyörävaras (S), Hääkuvaaja (K13).
- **Musiikkikeskus**: Kuopion kaupunginorkesterin päivämatina, kapellimestarina Atso Almila 18.3. klo 12; Sinfoniasarja V 18.3. klo 19.

- **Musiikkikeskuksessa** Muumi-satunäytelmä: Jättikurpitsa & syntymäpäivä 21.3. klo 14 ja 17.
- **Kuopion kaupungintalossa**, suuri näyttämö: Rakkaat Rissaset, Vaimoni Maurice ja Vanhan ruhtinaan rakkaus.
- **Studio**: Neiti Julie, Lapin kesä ja Räjähdyksivaara.
- **Aula**: Työtä! 10. ja 11.3. klo 19; 16. ja 17.3. klo 19.
- **Studion ensi-ilta** Punainen pallo –lastennäytelmä 23.3. klo 18.15.

Kuopion taidemuseo: Taivaskanavalla. Nykytaiteen ja ortodoksisen kirkkotaitteen vuoropuhelua, yhteistyössä Suomen ortodoksisen kirkkomuseon kanssa 23.5. saakka.

Jarmo Mäkilä, San Sebastian, 1988. Pekka Halosen kokoelma, Kuopion taidemuseo. Valok. Kuopion taidemuseo/Hannu Miettinen.

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNTAYHTYMÄ

SPORTTILEIRI 1

Vauhdikasta menoa ja iloista yhdessäolossa sporttisissa merkeissä. Leirille tullessaan ei tarvitse osata/harrastaa aktiivisesti liikuntalajeja. Kohderyhmänä ovat 11–14-vuotiaat.

Aika: 21.-23.6.
Paikka: Rytty
Ohjaajat: Jukka "Jukkis" Korhonen ja Niklas "Niku" Grönholm

Hinta: 20 €
Lisätietoja: Jukka Korhonen, puh. 040 4848 292
Leirille mahtuu noin 35 leiriläistä.

SPORTTILEIRI 2

Vauhdikasta menoa ja iloista yhdessäolossa sporttisissa merkeissä. Leirille tullessaan ei tarvitse osata/harrastaa aktiivisesti liikuntalajeja. Kohderyhmänä ovat 7–9-vuotiaat.

Aika: 23.-24.6.
Paikka: Rytty
Ohjaajat: Jukka "Jukkis" Korhonen ja Niklas "Niku" Grönholm

Hinta: 10 €
Lisätietoja: Niklas Grönholm, puh. 040 4848 415
Leirille mahtuu noin 35 leiriläistä.

SEIKKAILULEIRI

Luonnossa ja metsässä touhuillen, aistien ja ihmetellen.

Kohderyhmänä ovat 7–14-vuotiaat.
Aika: 23.-24.6.
Paikka: Hirvijärvi
Ohjaajat: Susanna "Sussu" Pakkala-Koskelainen, Tuula Hoffrén ja Jari "Jarski" Alanen

Hinta: 10 €
Lisätietoja: Susanna Pakkala-Koskelainen, puh. 040 4848 414
Leirille mahtuu noin 70 leiriläistä.

KULJETUKSET

Leireille järjestetään yhteiskuljetus kaupunkialueelta. Riistavedeltä ja Vehmersalmelta kuljetus riippuu osallistujamäärästä.

OHJAAJAT

Ohjaajina leireillä toimivat seurakuntien nuorisotyöntekijät, -harjoittelijat ja isokset.

LEIRIPAIKAT

Leirikesä 2010 leirit pidetään Kuopion ev.-lut. seurakuntien leirikeskuksissa Hirvijärvellä, Ryttyllä, Penkereellä ja Poukamassa. Vaihtoehtona leirille järjestetään retki Lähetysjuhliin Varkauteen. Lisätietoa leiripaikoista löydät www.kuopionseurakunnat.fi/leirikesukset ja www.lahetysjuhlafin.fi

LENTOON - LEIRI

Leiri tekijöille ja kokijoille, tehdään yhdessä mm. leijat. Kohderyhmänä ovat 7–9-vuotiaat.

Aika: 7.-9.6.
Paikka: Hirvijärvi
Ohjaajat: Jari "Jarski" Alanen ja Jukka "Jukkis" Korhonen

Hinta: 20 €
Lisätietoja: Jari Alanen, puh. 040 4848 375
Mukaan mahtuu noin 40 leiriläistä.

LUITÄEN - LEIRI

Leiri tekijöille ja kokijoille, tehdään yhdessä mm. leijat. Kohderyhmänä ovat 10–14-vuotiaat.

Aika: 9.-11.6.
Paikka: Hirvijärvi
Ohjaajat: Jari "Jarski" Alanen ja Jukka "Jukkis" Korhonen

Hinta: 20 €
Lisätietoja: Jukka Korhonen, puh. 040 4848 292
Mukaan mahtuu noin 40 leiriläistä.

TÄHTILEIRI - PYHÄ PERHE

Aikuinen - lapsi leiri
Ota Sinulle tärkeä aikuinen mukaan (voi olla joku muukin kuin oma äiti tai isä) Kohderyhmänä ovat 7–14-vuotiaat.

Aika: 21.-23.6.
Paikka: Penkere
Ohjaajat: Pirjo "Pippi" Rissanen ja erityisnuorisotyöntekijä

Hinta: 20 €/lapsi ja 40 €/aikuinen (sisarusalennus 10 €)
Lisätietoja: Erityisnuorisotyöntekijä, puh. 040 4848 475
Leirille mahtuu noin 30 leiriläistä

ILLOO JA VALLOO, LETUT MANSIKKAKHILLOLLA

Yhden vanhemman perheen leiri.

Aika: 23.-24.6.
Paikka: Penkere
Ohjaajat: Pirjo "Pippi" Rissanen ja erityisnuorisotyöntekijä

Hinta: 10 €/lapsi ja 20 €/aikuinen (sisarusalennus 5 €)
Lisätietoja: Pirjo Rissanen, puh. 040 4848 252
Leirille mahtuu noin 30 leiriläistä.

VAPAASTI VERKKAREISSA JA SUKISSA

Perheleiri. Kohderyhmänä ovat kaikenikäiset ja kokoiset lapsiperheet.

Aika: 11.-13.6.
Paikka: Hirvijärvi
Ohjaajat: Susanna "Sussu" Pakkala-Koskelainen ja Pirjo "Pippi" Rissanen

Hinta: 20 €/lapsi ja 40 €/aikuinen (sisarusalennus 10 €)
Lisätietoja: Susanna Pakkala-Koskelainen, puh. 040 4848 414
Mukaan mahtuu noin 40 leiriläistä.

PUUSTA PITKÄLLE!

Lähetysjuhlaletki Varkauteen
Voit ottaa mukaan mummin tai kummin tai muun oman aikuisen Kohderyhmänä ovat 7–14-vuotiaat sekä kaikenlaiset lapsiperheet.

Aika: 12.6.
Paikka: Varkaus
(www.lahetysjuhlafin.fi)
Ohjaajat: Pia "Piitsu" Sahi Sousa ja Katri Heikkinen

Hinta: 10 €/lapsi ja 20 €/aikuinen
Lisätietoja: Pia Sahi Sousa, puh. 040 4848 293
Mukaan mahtuu noin 40 retkeläistä.

LUONNOSSE LIIKKUEN JA IHMETELLEN!

Kohderyhmänä ovat 7–10-vuotiaat.

Aika: 12.-14.6.
Paikka: Hirvijärvi
Ohjaajat: Juha "Juuso" Mertanen ja erityisnuorisotyöntekijä
Hinta: 20 €
Lisätietoja: Juha Mertanen, puh. 040 4848 409
Mukaan mahtuu noin 40 leiriläistä.

KYMPPILEIRI KOTOA KAUAKSI - OLEMME YHTÄ

Kohderyhmänä ovat 10 vuotta vuonna 2010 täyttävät.
Aika: 21.-23.6.
Paikka: Hirvijärvi
Ohjaajat: Susanna "Sussu" Pakkala-Koskelainen, Juha "Juuso" Mertanen, Jari "Jarski" Alanen ja Tuula Hoffrén

Hinta: 20 €
Lisätietoja: Jari Alanen, puh. 040 4848 375 ja Susanna Pakkala-Koskelainen, puh. 040 4848 414
Mukaan mahtuu noin 70 leiriläistä.

KIPINÄ - SEIKKAILUJOIDEN TELTTALEIRI

"Nuotion loisteessa, tulen loimussa, sydämen ilossa, hetken hiljaisuudessa – kipinä" Kohderyhmänä ovat 9–14-vuotiaat.

Aika: 2.-6.8.
Paikka: Hirvijärvi
Ohjaajat: Eija Huuskonen, Marjukka Toropainen ja Kati Rissanen

Hinta: 30 €
Lisätietoja: Eija Huuskonen, puh. 040 4848 378 tai Marjukka Toropainen, puh. 040 4848 474
Leirille mahtuu noin 60 leiriläistä.

LUONTOPAINOTTEINEN PERHELEIRI

Perheleiri, joka painottuu luontoon liittyviin asioihin retkeilyn ja yhdessä olen merkeissä. Kohderyhmä: Kouluikäiset lapset ja heidän perheet

Aika: 6.-8.8.
Paikka: Rytty
Ohjaajat: Pia "Piitsu" Sahi Sousa ja erityisnuorisotyöntekijä
Lisätietoja: Pia Sahi Sousa, puh. 040 4848 293
Leirille mahtuu noin 40 leiriläistä.

ILMOITTAUTUMINEN, LEIRIVALINNAT JA LEIRIKIRJE

Leirikesä 2010 leireille

ilmoittaudutaan internetissä

www.kuopionseurakunnat.fi/leirikesa2010

tai koulussa jaettavan esitteen lomakkeella

18.4.2010 mennessä.

Mikäli ilmoittautumisia leireille on enemmän kuin mukaan mahtuu, arvotaan leiripaikat. Arvonnassa etusijalla ovat seurakunnan jäsenet. Vahvistus leirille pääsystä tulee huhtikuun loppuun mennessä sähköpostitse, kirjeitse tai puhelimitse. Ennen leiriä leiriläisille lähetetään leirikirje, jossa tarkempaa tietoa.

LEIRIMAKSUT

Leirikesän 2010 maksut löydät kunkin leirin kohdalta. Kaikista seurakunnan leirimaksuista voi hakea vapautusta taloudellisin perustein. Maksuvapautus haetaan etukäteen kotiseurakunnan diakoniatyöltä.

LISÄTIETOJA

www.kuopionseurakunnat.fi/leirikesa2010,
www.lahetysjuhlafin.fi

Lisätietoa saat myös leirien vastuutyöntekijöiltä. Heidän yhteystiedot löytyvät leirien kohdalta.

Rukoilemme

Kuva: Ismo Pekkarinen/Kuvakotimaa

Kutsu mietiskelyyn

Tule nyt, miekkoseni,
vetäydy hetkeksi syrjään
päivän tehtävistä,
pakene hetkeksi ajatuksiesi mellakkaa.

Pane syrjään painavat huolesi,
anna hajalle raastavien kuormiesi odottaa,
ole hetkinen vapaana Jumalaa varten
ja lepää hänessä hetken verran.

Astu sisälle sielusi sisäkammioon,
sulje ovi kaikelta paitsi Jumalalta
ja siltä, mikä voi auttaa sinua
etsimään häntä,
ja kun olet sulkenut oven,
etsi häntä.

Ja nyt, koko sydämeni, sano Jumalalle:
"Minä etsin sinun kasvojasi,
vain sinun kasvojasi minä etsin, Herra."

*Anselm Canterburylainen
Canterburyn piispa 1033 – 1109*

Arkienkeli

Annan aikaani, olen läsnä

Kerimäeltä reilut kolme vuotta sitten Kuopioon muutaneella **Seija Hyväriselle** lähimmäisten auttaminen on ollut sydämen asia jo yli kolmenkymmenen vuoden ajan.

"Ystävänpalvelukoulutuksen kautta lähimmäistyö lähti alkuun. Siitä on tullut elämäntapa, joka on antanut paljon myös itselleni."

Seija Hyvärinen toimi Kerimäellä muun muassa vanhuskerhon vetäjänä ja johti kehitysvammaisten laulu-kuoroa. Nyt hän on arkienkelinä näkönsä menettäneelle, iäkkäälle rouvalle, joka jaksaa vaivoin liikua sisällä.

"Käyn maanantaisin lukemassa kirjoja tälle ihanalle vanhukselle Mäntylän palvelutalossa. Hän tykkää elämänerkeroista ja monista muistakin aiheista. Joskus vien lehtileikkeitä, joissa on kiinnostavia artikkeleita."

Seijan kodissa on paljon kirjoja, joita hän hyödyntää ja kirjastoautosta voi lainata lisää.

"Keskustelemme myös kirjoista ja joskus laulelen hänelle, kun olen kahdessa kuorossa mukana. Tämä nuorekas rouva on elämänmyönteinen ja hauska. Ihailen tätä vanhusta, josta tarttuu iloa itsenikin. Mitä varten me olemme täällä - sitä pitäisi jokaisen miettiä kohdallaan."

"Me elämme toisia varten. Olen kiitollinen, että olen voinut antaa jotakin lähimmäisilleni ja aion jatkaa edelleenkin. Emme koskaan tiedä, milloin itse olemme samassa tilanteessa. Liika itsekkyyks on vienyt monilta halun auttaa muita."

Teksti ja kuva: Hilikka Sipilä

viikon vastaaja

Lumenpudotus on vahvojen laji

Lumenpudotusta katoilta yli kolmekymmentä vuotta tehnyt työnjohtaja **Teijo Hämäläinen** muistelee, että 1980-luvulla oli viimeksi yhtä luminen talvi.

Lumenpudottajille on sattunut onnettomuuksia. Mikä on syynä?

"Heiltä puuttuvat turva-avajit. Kenenkään ei pitäisi mennä katolle, ellei ole asianmukaisesti varustettu."

Miten turvaköysi kiinnitetään?

"Turvaköysi kiinnitetään valjaaseen, jossa se toimii samalla periaatteella kuin auton turvavyö. Äkkitempauksia lukitsee köyden. Riippuu rakennuksesta, mihin toisen pään saa kiinnitettyä, savupiipun tai katon lumiasteisiin. Joissain tilanteissa köysi heitetään katon yli ja kiinnitetään vaikkapa auton koukkuun tai pihapuuhun. On tilanteita, joissa toisen pudottajan on pidettävä köydestä kiinni."

Miten eri kattomateriaalit pitää huomioida?

"Äkkinäiseltä voi katto rikkoontua. Tiilikatot vaurioituvat helposti pakkasella. Huopakatolle pitää jättää 10-15 sentin lumikerros, jotta pinta ei säry. Jyrkät peltikatot ovat kaikkein hankalimpia työskennellä."

Riittääkö lippusiima varoitukseksi? Kuka korjaa pudotuslumet?

"Lippusiima ei riitä. Yleensä on aina kolme miestä tekemässä. Yhden on oltava alhaalla varmistamassa ihmisten turvallisuus. Huolehdimme katu-

osuuksien putsauksen ja omakoti- ja rivitaloissa väylien aukaisun."

Paljonko päivässä ehtii pudotella?

"Parin omakotitalon lumet. Lapioiden on erilaisia pituuksia työn helpottamiseksi. Kolme ja puoli metrisen lapiion varren teen itse."

Onko työ raskasta?

"Lumen pudotus on kovakuntoisten miesten hommaa. Äskettäin suojakausi teki lumen rasakaaksi ja lisäsi myös rakennusten painolastia. Väsyneenä ajattelee, että lumentulo saisi jo riittää."

Mitkä ovat hyviä puolia työssä?

"Saa olla ulkona ja kunto pysyy hyvänä. Tämähän on kausiluonteista työtä. Ikäihmiset ovat paljon kyselleet pudotusapua. Muina aikoina teemme myös pihanhoitoa ja erilaisia kunnostustöitä, joista kaikista asiakas saa 60 prosentin kotitalousvähennyksen."

Teksti ja kuva Hilikka Sipilä

viikon valinta

Äidin jäämistön äärellä

Pia Ingströmin (s.1958) omaelämäkerta on vahva kaunokirjallinen kehitysromaanin. *Äitiä ikävä* -teoksen on suomentanut **Salla Simukka**.

Äidin kuoltua tytär haluaa vastauksen kysymyksiinsä. Ingström lähtee kaartaen liikkeelle, mutta palaa pääasiassa tyylillä. Moni tytär toteaa Ingströmin tavoin, kun äitiä ei enää ole, tunnistaa itsessään tämän piirteitä.

Lukeminen ja ystävyys olivat tärkeitä asioita nuoren elämässä. Vierasteema tuntui hyvin henkilökohtaiselta Vihervaaran Annaa ja Emilia-kirjoja lukevan tytön mielessä.

Ryhmä 1975 ja psykrokulttuuri vaikuttivat vahvasti, samoin mielisairaala- ja hulluuskirjallisuus. Oli liikuttavaa ja jännittävää palata noihin kirjoihin 35 vuoden jälkeen, Ingström kertoo.

Terapeutilla käynnit olivat ajan ilmiö, mutta kurseilta löytyi elä-

mäikäinen ystävä. 70-luvun lauluryiikan tekstit eivät edustaneet niinkään poliittista katsontakantaa vaan vapautta tulla omaksi itseksi.

Kesätyöt hoitoapulaishana Tukholmassa olivat opiskelijoiden suosiossa. Kouluttamaton henkilökunta vaihtui usein. Ingströmin päiväkirjamerkinnot kertovat laitosten karusta elämästä. Hän oli ahkera työssänsä ja suhtautui potilaisiin hyvin. Mitä pahempi tehtävä, sen parempi. Interail-matkoihin ansiot kuluivat. Turkin matkojen kuvaukset sytyttävät.

Tarpeellisten mutkien kautta päästään itse asiaan, äidin kaipuuseen. Äidin kuoltua hän alkaa käydä jäämistöä läpi ja ymmärtää. Omas mielestään tytär on ollut äitiään fiksumpi, mutta joutuu toteamaan, ettei se niin ollut.

Äidin jälkeensä jättämiä tyhjiä aukkoja voi paikata enojen kertomusten avulla. Syntyy kolme erilaista elämäntarinaa, kunnon miesten menestystarinat. Perheen historia on kiinnostavaa ajankuvaa. Äidin ystävä kertoo asioista, joista tyttärellä ei ollut tietoa. Oli sota ja sotilapsimuistot. Elettin melko askeettista elämää, mutta ankeaa se ei ollut.

Hufvudstadsbladetin toimittajan taitava teos on järjestyttävää luettavaa. **Pia Ingström: Äitiä ikävä, suom. Salla Simukka, 216 s., 28 e., Schildts 2010.**

Satuklassikkoja uudessa kuosissa

Päivi Alasalmi tunnetaan rankkojen tarinoiden kertojana, siksi hän yllättää satukirjallaan. Hänen ensimmäisen lastenkirjansa *Turhamai-*

nen aasi on kaunis ja kieleltään hyvä. Mainio kuvitus on **Riikka Jäntin** tekemä. Ihanat anfangit.

Perinteiset prinsessa- ja prinssisadut hurmaavat. Paha saa palkkansa. Sadussa voidaan vähän juksatakin, kuten Prinssi Tundran tulikokeessa. Taikajuomalla testataan prinssin urheus ja auttamishalu. Hyvä haltiatar opettaa toisten auttamista.

Aikuiset lukijat saavat piikin Hirviö ja palvelijatar -sadusta. Kun mykkäkoulu pääsee pahaksi, sitä on vaikea lopettaa.

Myös eläinsadut on muokattu railakkaasti. Omaa turhamaisuuttaan kiiltävän perään voi tutkailla Turhamainen aasi ja kymmenen kultakenkää sadusta. Ahnetta on helppo höynäyttää.

Päivi Alasalmi: Turhamainen aasi, 120 s., 30 e., Gummerus 2009.

Ritva Kolehmainen

Auttajaksi kutsuttu

Palvelupiiriläiset saattelivat Silja Hagmania eläkkeelle.

Täällä ollaan ihmisenä ihmiselle. Virkistävä ja hoitava. Auttanut vaikeassa elämäntilanteessa.

Kaikkeä tätä on Inkilänmäen palvelupiiri.

Piirin äitihahmona on liki 30 vuotta ollut diakonissa **Silja Hagman**.

Kyynleitä ja haikeutta

“Moni sanoo, että täältä ei tarvitse lähteä tyhjin käsin. Virret ja hartaus sekä toisten lohdutus ja tuki kantavat”, kertoo Hagman.

Lahja Koskinen, piirin konkari on ollut mukana vuodesta 1974. Silloin kokoonnuttiin kodeissa, koska seurakuntataloa ei vielä ollut. Koskinen valitsi pöydältä kuvan, joka oli otettu Kuopion kirkkopäiviä edeltävissä käsityötalkoissa.

“Meidän piiri ahkeroi silloin ryijyjä,

kuvat: Hanna Karkkonen

kuultokuvia ja poppanoita arpajaisen voitoksi. Voi miten paljon me saatiinkaan aikaiseksi”, hymyilee Koskinen. Historiikista saadaan tietää, että arpajaiset tuottivat huikeat 10 000 markkaa.

Kaija Jokilehto toteaa pöydän ympärillä oleville naisille, että he ovat olleet arjen voimavarana. “Yhdessä on ollut hyvä tehdä.”

Muistot nostattavat kyynleitä silmiin. Ilmassa on haikeutta ja hiljaisia aatoksia.

Pientä tuuppausta

“Muistan, kun tapasin Siljan ensimmäisen kerran. Hän tyrkki minua lempeästi tähänkin piiriin. Minulla oli kiinnostusta tehdä jotain ja Silja ohjasi minut lähimmäiskoulutukseen”, kiittelee **Maija Silvennoinen**.

Muut nyökkäilevät, kun joku kertoo, että Silja on hyvä kutsuja ja rohkaisija etsimään

Maija Silvennoinen (edessä) ja muut palvelupiiriläiset muistelivat menneitä vuosikymmeniä valokuvia katsellen.

Eläkkeelle siirtyvä Silja Hagman muistelee työn alkuvuosia. Hän on mustavalkoisessa kuvassa ylimmällä rivillä oikealla.

omaa paikkaa.

“Toiset tekevät käsillään, toiset pitävät huumoria yllä ja jotkut organisoivat arpajaiset”, Hagman toteaa.

Piirin puheenjohtaja **Anja Voutilainen** taustoittaa toimintaa.

“Joskus täällä on vierailija, usein kokoonnumme omalla porukalla. Joku tuo leivonnaiset kahvihetkeen. Joka kerta on arpajaiset, jonka tuoton kohdistamme johonkin hyvää tarkoitukseen.”

Hagman kertoo, miten työ on opettanut tekijäänsä.

“Muistan ensimmäiset palvelupiirin myyjäiset. Ajattelin, että ne eivät kerta kaikkiaan tule onnistumaan. Minulle sanottiin, ettei tarvitse hätäillä, kyllä myytävää tulee. Ja niin tosiaan tuli! Siitä innostus lähti kasvamaan.”

Keskiviikon iltapäivässä Hagman saa mieluisan tehtävän, valita hartauksia. Fredrik Wislöffin kirjasta *Levältäkö vähän* löytyy evästä eläkepäiviinkin.

“Löysin kirjan jostain kätkeistä. Muistan, että tämä oli minulla aikoinaan diakonissan kotikäyntilaukussa”, Hagman kertoo.

Hanna Karkkonen

Tärkeintä on pysähtyä

Muutama sana voi tuoda ilon elämään.

Silja Hagman on ollut Tuomiokirkko-seurakunnan diakonissana vuodesta 1982. Valmistumispaperit hän sai Lahden Diakonialaitoksesta vuonna 1973.

“Eri vuosikymmeninä diakoniatyön painopistealueet ovat vaihdelleet, mutta perusajatus on sama: avuntarpeessa olevan ihmisen auttaminen ja kokonaisvaltainen kohtaaminen.” Työhön on kuulunut muun muassa vastuu Inkilänmäen virkistyspäivistä ja seurakunnan lähimmäistyöstä. Yhteistyö eri tahojen kanssa on tärkeää.

Hagman on toiminut vanhustyön koordinaattorina. Yksi iso ja mielenkiintoinen vaihe oli vuosina 2005-2008 toteutettu Siltasalo-projekti, johon Hagman sai keskittyä täysillä. Projekti sai aikaan ideoita ja käytäntöjä iäkkäiden ihmisten tavoittamiseen.

“Nuoret ja hoitoalan opiskelijat löysivät mukaan vapaaehtoistyöhön. Lähimmäispalvelu laajeni, ja käynnistettiin retkikerho ja talotoimintaa.”

Jostain on annettu viisaus

Projektin yksi tavoite oli kotikäyntityön kehittäminen. Hagman toivoo, että työmuoto saisi lisääntyvästi jalansijaa. “Vanhustyössä seurakunnan keskeinen tehtävä on vanhuksen hengellisen elämän tukeminen. On ihmisiä, jotka eivät pääse yksin kirkkoon ja seurakunnan tilaisuuksiin tai haluavat keskustella oman elämänsä kysymyksistä. Toivon, että he ottaisivat rohkeasti yhteyttä seurakuntaan.”

Kotikäyntityössä Silja Hagman on kohdannut hetkiä, jolloin oma ymmärrys ja voimavarat ovat olleet tiukoilla.

“On pelottanut, osaanko toimia oikein. Jostain on annettu viisaus ja tilanteista on selvitty. Toki ammattitaitoa on pitänyt päivittää kulloistekin työtehtävien mukaan.”

Miten voisin kohdata lähimmäiseni?

“Tärkeintä olisi pysähtyä. Oletpa missä vaan, jossa huomaat, että ihminen tarvitsee kuuntelijaa. Luonnollisella kohtaamisella kotipihalla, kaupassa tai harrastusten parissa on iso merkitys. Yksinäisille muutamankin sanan vaihtaminen tuo elämään

iloa. Mutta me olemme niin arkoja ottamaan kontaktia”, Hagman myöntää.

Jokaiseen jäi jälki

Silja Hagman herkistyy kertoessaan saaneensa olla kutsumusammattissa. Palvelupiiriläisistä monet ovat kohdanneet Siljan kuuntelijana. He kuvailevat ystävää seuraavasti:

“Luotettava tukija ja rinnallakulkija.”

“Hänellä on taitoa viedä vapaaehtoiset lepäämään.”

“On jättänyt jokaiseen jäljen.”

Mistä on vaikea luopua?

“Ihmistä ja hyvästä työyhteisöstä. Miten paljon erilaisia ihmisiä olenkaan saanut kohdata. Työ on antanut itselle niin paljon ja elämänpiiri varmasti kapenee.”

“Nyt on opeteltava uusi elämänrytmi. Saan antaa aikaa perheelle, erityisesti viidelle lastenlapselleni.”

Hanna Karkkonen

kirkon kulmilta

Olympiavoimistelija

Puijolla on hiihdetty, laskettu mäkeä suksilla ja kelkoilla. Mäkeä on hypähty 1920-luvulta lähtien.

Lisäksi Puijolla on pujoteltu jo 1930-luvun alusta alkaen. Slalomin toi Kanadan tuliaisina sieltä takaisin Suomeen muuttanut Erkki Penttilä. Jo seuraavien Puijon kisojen ohjelmaan maaliskuussa 1934 sisältyi pujottelukilpailu, ensimmäisenä Suomessa. Martti 'Make' Uosikkinen kuului vanhemman veljensä Eelis Uosikkisen tavoin alppihiihdon ensimmäisiin harrastajiin.

Vuoden 1936 kisoissa Make Uosikkinen toimi ratamestarina niin pujottelussa kuin ensimmäistä kertaa ohjelmassa olleessa syöksylaskussakin. Hän myös voitti molemmat kilpailut.

Samana vuonna ilmestyi Martti Uosikkisen kirjoittama pieni 60-sivuinen laskettelutekniikan kirja 'Mutkamäenlasku'. Sen kansi on kuvassa. Aihe oli ajankohtainen, olihan pujottelu sinä vuonna ensimmäistä kertaa talviolympialaistenkin ohjelmassa Garmisch-Partenkirchenissä. Niistä kisoista Uosikkinen joutui kuitenkin luopumaan.

Berliinissä odottivat kesäolympialaiset. Niihin Make Uosikkisella oli paikka Suomen voimistelujoukkueessa. Neljä vuotta aiemmin Los Angelesissa hän oli saanut joukkuevoimistelussa pronssia. Samoin kävi Berliinissä.

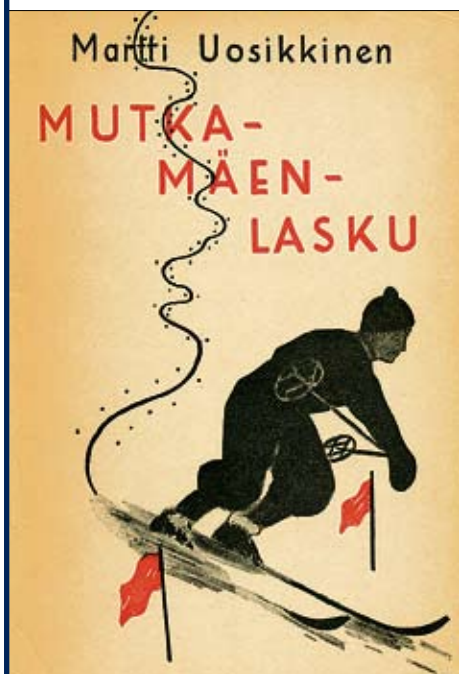
Seuraavina vuosina hän saavutti taitovoimistelussa eri telineiden Suomen mestaruudet. Hänen voimistelunäytöksensä rekillä Kuopion keskuskentän vihkiäisissä toukokuussa 1939 on nähtävissä Taavi Sutisen kuvaamalla kaitafilmillä Vanhaa Kuopiota.

Uosikkisen tähtäimessä olivat Helsingin olympialaiset kesällä 1940. Niitä ei tullut. Talvisota vei 30-vuotiaan voimistelunopettajan ja yksivuotiaan vyytären isän Sortavalan seminaarin lehtorin tehtävistä rintamalle Kollaanjoelle, jossa hän toimi JR 69:n komppanianpäällikkönä.

Aivan sodan loppuvaiheessa maaliskuun 9. päivänä hän haavoittui kuoletavasti. Siunaustilaisuudessa Kuopion tuomiokirkossa divisioonankomentajan seppeleen laski Erkki Palolampi.

Kollaan rintamalla toiminut Palolampi kirjoitti sodan päätyttyä kirjansa 'Kollaa kestää'. Nimensä tämän 70 vuotta sitten ilmestyneen teoksen kerrotaan saaneen Martti Uosikkisen viimeiseksi jääneistä legendaarisista sanoista: “Muistakaa, että Kollaa kestää...”.

Helena Riekk

Työkuntoa kulttu

Ensin hoilattiin kurkku suorana.
Sitten könyttiin kirkon lattialla.
Semmoinen työhyvinvointipäivä.

Voi sitä laulun ja eläytymisen riemua. Miksei Enkeli taivaan suju joulukirkossa yhtä helposti? Kun ne veisaavat kirkossa niin korkealta. Ne mokomat.

"Nyt olette laulaneet paljon korkeammalta kuin joulukirkossa", muistuttaa laulunopettaja **Jaana Turunen**.

Vehmersalmen seurakunnan pikkuinen työporukka otti perinteisen sauvakävelyn ja sählyn sijaan vastaan toisenlaisen työhyvinvointipäivän, kulttuurin antimilla varustettuna.

Päivä oli osa SARKAn (Luova Pohjois-Savo –hanke) työhyvinvointiin liittyvää koetilua.

"Toivomme, että työhyvinvoinnin kentällä kulttuuri nähtäisiin vaihtoehtona liikunnan rinnalla", sanoo SARKAn viestintäpäällikkö **Minna Jaakkola**.

"Taiteen keinoin tuttu työ, oma persoona, osaaminen sekä kollegat voivat avautua uudella tavalla ja uusin oivalluksin."

Kirkossa ei uskalleta laulaa

"Parasta päivässä oli laulu", oli Vehmersalmen työntekijöitten yhteinen kannanotto. "Rakensii työyhteisöä ja oli hauskaa." Laulunopettaja Jaana Turunen vetämä parin tunnin kokonaisuus sai kaikki vetämään täysillä.

"Laulaminen lisää elimistössä oksitosiinihormonin määrää, joka lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta. Se on erinomainen yhteishengen kohottaja."

Turunen uskoo, että työpaikoilla voitaisiin paremmin, jos yhteisön sosiaalista pääomaa kehitettäisiin laulamalla.

"Laulaminen auttaa ihmistä ilmaisemaan tunteitaan. Ei ihme, että kautta vuosisatojen ihmiset ovat laulaneet työtä tehdessään."

Mutta ainahan kirkossa on veisattu?

"Kyllä, vaikkapa körttiseuroissa. Silloin virsi toimii yhteisöllisyyden välineenä."

"Mutta kirkossa ei uskalleta laulaa rohkeasti. Ihmiset muka jakaantuvat niihin, jotka osaavat ja jotka eivät osaa. Epäonnistumisen ja kritiikin pelossa edes yhteislaulussa ei uskalleta laulaa kunnolla." Turunen mukaan konfirmaatiomessut ovat yksi harmillinen näytös siitä, että vain harvat laulavat. "On turhaa toivoa, että lapset ja nuoret laulavat, jos vanhemmat antavat toisenlaisen esimerkin."

Kuvat: Petri Jauhainen

"Laulaminen rentouttaa, saa hyväntuuliseksi, hieroo elimistöä, lisää mielihyvän tunnetta ja vastustuskykyä", vakuuttaa laulunopettaja **Jaana Turunen**.

Voiko työpaikkansa nähdä uusin silmin? Vehmersalmen kirkon ruusukuvastoon johdatteli taidehistorioitsija Minna Halonen (oik.). Naruharppi auttaa Ulla Mustosta (vas.) ruusustoikkunan piirtämisessä. Takana seurakuntamestari Antti Mönkkönen. Oikealla vs. kirkkoherra Aulikki Mäkinen sekä diakoni Sonja Fick. "Löysin kipinän symboliikkaan", Fick sanoo.

Ilonpito on harvinaista

Vehmersalmen työyhteisöä Turunen kehuu. "Laulamiseen uskallettiin tarttua ja tekemiseen keskittyminen oli silmiinpistävää. Ilmapöytä oli erittäin rento."

"Tekeminen ei ollut irrallaan muun työn arjesta, vaan sillä oli myös koulutuksellista ulottuvuutta", vs. kirkkoherra **Aulikki Mäkinen** sanoo. "Tämä oli hyvä yhdistelmä am-

urista

Jatta Utriainen (vas.) ja Virpi Jetsonen mittaavat kirkon ruusuikkunaa.

Näin sen koimme

- Sonja Fick, diakoni:
"Voi sitä eläytymistä. Ilman pelkoa, että joku menee pieleen."
- Virpi Jetsonen, emäntä:
"Miksi ei voisi laulaa työtä tehdessä?"
- Ulla Mustonen, seurakuntasihteeri:
"Sain huomata uusia piirteitä itsestäni ja työkaverista."
- Aulikki Mäkinen, vs. kirkkoherra:
"Saanko minä todellakin näin korkean äänen?"
- Jatta Utriainen, nuorisonohjaaja:
"Hätkähdytti se, että meillä todella oli hauskaa."

matillisuutta ja virkistystä. Yhteishenki kasvoi ja päivä toi hyvän mielen pitkäksi aikaa." Diakoni **Sonja Fick** summaa löytäneensä itsestään rohkeutta. "Eikä minulta vaadittu mitään, vaan sain tehdä erilaisia asioita itseni iloksi." "Kun kaikkien työaika on mitoitettu tiukaksi, tekee hyvää ladata akkuja omassa työympäristössä", arvioi seurakuntasihteeri **Ulla Mustonen**. "Työyhteisön yhteinen ilonpito on hyvin harvinaista, koska olemme yleensä koolla kokousten merkeissä", muistuttaa nuorisotyön-ohjaaja **Jatta Utriainen**.

Oma persoona osaamisen rinnalle

"Yhtenä tavoitteena on se, että ammatillisen osaamisen rinnalle löytyy myös henkilökoh- tainen rooli, oma persoona", viestintäpäällik- kö Minna Jaakkola kertoo työhyvinvointiko- keilun perusteita. "Suurempana tavoitteena oli tuottaa työ- yhteisölle hyvinvointia kulttuurin keinoin. Toivomme vaikuttavamme asenteisiin niin, että kulttuuri nähtäisiin varteenotettavam- pana keinona työhyvinvoinnin kentällä, ja että sen vaikutukset olisivat laajemmassa tiedossa." SARKAn kulttuuripitoista työhyvin- vointipäivää on Vehmersalmen seurakunnan lisäksi kokeiltu Varkauden koulutoimissa sekä PeeÄssän yksikössä. "Toivomme, että olisi mahdollista käyn- nistää yksi pitkäkestoinen pilotti, jossa taiteen merkitystä arjessa voitaisiin seura- ta vaikkapa vuoden ajan. Silloin etukäteen määriteltäisiin kehittämisen kohteet ja ta- voitteet." SARKAn testaamat kulttuurituotteet ovat osa maaliskuun 18. päivänä julkaistavaa työhyvinvointikatalogia. Siihen on koottu Pohjois-Savossa tuotettuja palveluja, jotka soveltuvat työyhteisöjen käyttöön.

Lahja Pyykönen

Onnistumiset jakoon

Uteltias kohtaamaan uusia haasteita. Valmis arvioimaan itseään ja työtään.

Sellaisista ihmisistä syntyy tulevaisuu- den työyhteisö.

Aikaa, viisautta ja pysähtymistä

Työhyvinvointivalmentaja **Päivi Hyvärinen** sanoo, ettei vanhoilla kaavoilla enää selvitä huomisen työelämässä. Muutos työ- ja toi- mintatavoissa on välttämätöntä. "Henkilökunta on työpaikan tärkein voimavara" on kaunis lause, mutta sen täy- tyy tulla todeksi käytännössä. "Työhyvinvointia lisää se, että työntekijät voivat osallistua työnsä suunnitteluun ja arvi- ointiin. Kiireen sijaan työyksiköt hyötyisivät pysähtymisestä. Tarvitaan aikaa ja viisautta yhdessä pohtia, mikä työssä on olennaista. Mikä on minun työni tarkoitus?" "Kysymys, millainen on riittävän hyvä työntekijä, lisää armollisuutta työyhteisös- sä", sanoo Hyvärinen, itsekin työuupumuk- sen kautta rajansa opetellut.

Erilaisuus rikkautta vai kestävätkä

Päivi Hyvärisellä on aiempien tehtävien kautta pitkä kokemus seurakuntien työ- yhteisöistä sekä luottamushenkilönä että työsuojelupiiriin tarkastajana. Henkilöstön työhyvinvointia voidaan hänen mielestään tukea monin tavoin. Kuitenkin työhyvinvointi on jokaisen päässä ja mielessä syntynyt kokemus. "Jos tekeminen vaikeutuu eikä yhteistyö suju, verkottelu ei auta. Silloin on puuttuttava siihen, mikä kuormituksen synnyttää." "Jos asioita ei oteta puheeksi, ei voi olet- ta, että ne korjaantuvat automaattisesti." Erilaisuus on rikkaus ja haaste, mutta se saattaa olla työpaikalla myös kestävätkä tilanne. Hyvärisen mukaan erilaisuuksista huo- limatta työpaikalla on käytädyttävä asial- lisesti ja ystävällisesti.

Pohdittu palaute on suuri lahja

Työyhteisön kehittämisessä Hyvärinen ke- hottaa lähtemään liikkeelle pienin askelin. "Pienet tavoitteet innostavat ja niiden saa- vuttaminen luo uskoa muutosten mahdol- lisuuteen." "Jos apua haetaan ulkopuolisilta asian- tuntijoilta, kannattaa ensin pohtia, mihin tarkoitukseen tukea tarvitaan." Hyvärisen mukaan paljon voi tehdä myös omin voimin. "On opittava puhumaan työhön liittyvis- tä asioista avoimesti. Kuuntelu ja tarkentavat kysymykset lisäävät yhteistä ymmärrystä. Se ehkäisee oletusten ja tulkintojen aiheut- tamia väärinkäsityksiä."

Kuva: Helinä Schroderus

"Jokaisen kannattaa arvioida työtapojaan. Mikä haittaa työn tekemistä, mikä tuo iloa ja innostusta", Päivi Hyvärinen kannustaa.

"Jokaisen on rehellisesti arvioitava omia työtapojaan sekä asenteitaan, ei muiden te- kemisiä. Yhdessä voidaan kirkastaa työn perusajatusta, joka auttaa suuntaamaan voimat tavoitteen suuntaan." "Palautteen antaminen ja vastaanotta- minen ovat elinehto. Ilman niitä työtavat eivät kehity." Päivi Hyvärinen sanoo asiantuntevan, pohdittua ja mietittyä palautteen olevan yk- si suurimmista lahjoista, jonka toiselle voi antaa."

Onnistumiset jakoon keveästi hehkuttaen

"Millaista puhetta työpaikan yhteisissä ta- paamisissa ylläpidetään? Kerätäänkö säk- kiin mätää vai hyviä omenoita", Hyvärinen miettii. Enemmän hänen mielestään tulisi kat- soa onnistumisen kokemuksiin, jakaa ne, hehkuttaakin niillä ja oppia yhdessä. "Onnistumisen kokemusten jakaminen lisää hyvää fiilistä ja jaettaessa niistä tulee koko työyhteisön omaisuutta, joista jokai- nen voi oppia. Onnistumisen yhteydessä on hyvä kiittää työkavereita hyvistä neuvoista ja avusta."

Lahja Pyykönen

HAUTAMUISTOMERKIT SUORAAN TEHTAANLIIKKEESTÄ.

Meiltä myös graniitti-, marmori- ja kvartsitasot keittiöihin, kylpyhuoneisiin ja kodinhoitotiloihin.

Pohjolankatu 1, Kuopio, puh. 0440 343 543

www.muotokivi.fi, muotokivi@muotokivi.fi

Tule käymään tai soita!

Puhtaampien tulisijojen
PUOLESTA!

Nerokkaan pyörrepesän ansiosta Tulikivi-uuni palaa puhtaasti ja sen hyötysuhde on korkea. Puhtaampi valinta – Tulikivi. Lue lisää tulikivi.fi

TULIKIVI

Tulikivi-studio, Volttikatu 6, Kuopio, puh. 0207 636 678, ma-pe 9-17, la 10-14

Ilmoitus Kirkko ja koti -lehdessä huomataan!

Kysy lisää Vappu Kuusiniemi
p. (014) 619 824, 040 486 6726

 KOTIMAA-YHTIÖT ilmoitusmarkkinointi

HAUTAKIVET

- Lisänimet
- Kultauksset
- Pronssikirjaimet - koristeet
- Uudelleenhionnat
- Muut kunnostukset
- Myös keittiötasot

Suoritamme kaiveruksia myös hautausmaalla.

Paras ratkaisu muistomerkkiä valitessa on tutustua veistämöllä eri mallisiin, kokoiisiin ja värisiin vaihtoehtoihin

PUIJON KIVI
Kettulahdentie 25, 70400 Kuopio
Puh. (017) 282 9000

Verenpainetta, rintakipua, verenkierto- tai erektiohäiriöitä?

Lääkärintutkimus ja verisuonten kunnan määrittäminen uudella tutkimusmenetelmällä.

Hinta 185 euroa, josta Kela-korvaus n. 80 euroa

 Yleislääketieteen erikoislääkäri
MARKKU HYVÖNEN

PUIJONLAAKSON LÄÄKÄRIKESKUS
Kiekkotie 2, KUOPIO. Puh.(017) 282 8244
www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

 Joustava valtimo

 Seinänamuutosten jäykistävä valtimo

BIOTEEKIN DUO E-EPA + E-DHA 650 mg

Vahva, syvänmeren puhtaista kaloista tehty kalaöljyvalmiste. Yhdessä kapselissa on riittävästi sekä E-EPAA että E-DHATA, mikä tekee tuotteesta monipuolisemman.

E-EPA sydämelle verisuonille hermostolle vastustuskyvyllä hormoni-toiminnalle

E-DHA silmille aivoille mielialalle muistille hermoille

Myynti: Terveys- ja luontaistuotekaupat, -osastot ja apteekit.

BIOTEEKKI OY

Puh. (02) 434 7000 • www.bioteekki.fi

seurakunnissa

Tuomiokirkko

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten klo 10-15, lisäksi perjantaina 18-23. puh. 040 4848 256

Paastonajan ehtoollinen ke 10.3. klo 19. Olli Viitaniemi.

Perjantaimessu pe 12.3. klo 19.

Urkutuokio la 13.3. klo 15.

Messu su 14.3. klo 10. saarna Risto Voutilainen, liturgia Olli Viitaniemi, kanttorina Pertti Rusanen, urkurina Eero Väättäin, Tuomiokirkon päiväkuoro.

Kansainvälinen jumalanpalvelus su 14.3. klo 14 kappelissa.

Paastonajan ehtoollinen ke 17.3. klo 19. Olli Viitaniemi.

Perjantaimessu pe 19.3. klo 19.

Kuorotuokio la 20.3. klo 15. Tuomiokirkon psalmikuoroa johtaa ja urkurina on Anu Pulkkinen. Kolehti Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

Marian ilmestyspäivän messu su 21.3. klo 10. saarna Ilpo Rannankari, liturgia Risto Voutilainen, kanttorina Pertti Rusanen, urkurina Anu Pulkkinen. Tuomiokirkkokuoro.

Talvisodan päättymisen 70 vuotis muistokonsertti su 21.3. klo 18. Ohjelma 10 euroa Pohjois-Savon Sotavaraanien hyväksi.

Musiikki-vesper ma 22.3. klo 19. Ilpo Rannankari, Sibelius-Akatemian opiskelijoita Eero Väättäin johdolla.

Kirkkokonsertti ti 23.3. klo 19. järj. Sibelius-Akatemia.

Paastonajan ehtoollinen ke 24.3. klo 19. Olli Viitaniemi.

KESKUSSEURAKUNTATALO Suokatu 22

Seurakuntamestarit p. 040 4848 259

Torstaiseurat to 11.3. klo 18 kerhuuone Samulissa.

Raamattupiiri ti 16.3. klo 17.30 kerhuuone Aaron.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 17.3. klo 11 raamattutunti: "Elämän leipä" Olli Viitaniemi, iltapäivän ohjelmassa KELA:n perusturva ikääntyville, Pohjois-Savon KELAN:n apulaisjohtaja Jukka Kääriäinen.

Lähimmäispalveluryhmä ke 17.3. klo 16. kerhuuone Samuli. Diakoni Birgitta Oksman-Kettunen.

Kirkkokahvit ja diakonissa Silja Hagmanin eläkkeelle lähtöjuhla su 21.3. klo 11.30.

INKILÄNMÄEN SEURAKUNTATALO Inkiläntie 7

Emäntä, p. 040 4848 269

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 10.3. klo 11. "Jeesus pahan vallan voittaja", Olli Viitaniemi. Lounas (6 euroa). Iltapäivän ohjelmassa virsilaulua, Eero Väättäin.

Messu su 14.3. klo 12. saarna Risto Voutilainen, liturgia Olli Viitaniemi, kanttorina Eero Väättäin.

Käsityöpiiri ma 15.3. klo 9.30 maanantaisin.

Seurat su 21.3. klo 13. ja klo 17. Veli-Matti Koskimaa ja Timo Hämäläinen. Järj. Esikoislestadiolaiset ry.

Raamattupiiri ti 23.3. klo 17.30.

Yhteisvastuumyyjät ja kirpputori la 27.3. Myyjäiset alkavat klo 11 har-taudella, Risto Voutilainen. Kirpputori avoinna klo 10-13. Kirpputori tavaraa otetaan vastaan tiistaisin klo 9-12 Inki-länmäen seurakuntatalossa tai soitta-malla emännälle, Riitta Lohko, p. 040 4848 273.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 24.3. klo 11. Hartaus klo 11 "Herran palveli-jatar", Ilpo Rannankari, lounas (6 eu-roa) Iltapäiväohjelmassa "Heimopääl-likön ja Ambojen elämää" matkaker-tomus sanoin ja kuvin, Kalle Syrjä.

MUMMON MÖKKI Puijonkatu 10

Avoinna ma - to 11-15. p. 040 4848 272

Viriketuokio klo 13 keskiviikkoisin.

NUORET

Ei nuorteniltaa to 11.3. klo 18. Vie-tämme hiihtolomaa.

Nuorteniltaan lähtö to 18.3. klo 18 Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 E. Ulkoiluvaatteet päälle.

Perjantaimessu pe 19.3. klo 19 Tuo-miokirkossa.

LÄHETYS

Kotien lähetyspiiri ke 10.3. klo 13. Kaija ja Väinö Ranisella, Käsityökata 10.

Kotien lähetyspiiri ke 24.3. klo 13. kerhuuone Samuli, Keskuseurakun-tatalo, Suokatu 22 C. Elna ja Erkki Mää-tän vieraina.

DIAKONIA

Keskuseurakuntatalon diakonia-toimisto Suokatu 22 C-rappu. Avoin-na ma, ke klo 9.00 - 10.30, puhelinpäi-vystykset ma ja ke 10.30-11.30, p. 040 4848 253. Pirjo Litmanen, p. 040 4848 282 ja Birgitta Oksman-Kettunen, p. 040 4848 284.

Diakoniatoimisto Inkilänmäen dia-koniatoimisto (Inkiläntie 7) avoinna tiistaisin klo 9-10.30. Puhelinpäivystys tiistaisin 10.30 -11.30, p. 040 4848 254, diakonissa Ville Partanen.

PERHETYÖ

Tuomiokirkkoseurakunnan perhe-leiri Hirvijärven leirikeskuksessa **16.-18.4.2010** Leirin hinta 20 euroa/aikui-nen 5 euroa/lapsi. Lepoa.Hartaushet-ket.Kevätaurinko. Linnunlaulu. Savu-sauna. Kota. Hyvä ruoka. Kohtaamiset. Luotsaamassa Pirjo Rissanen (Pippi) ja Sari Kärhä. Ilmoittautumiset 1.4. men-nessä Tuomiokirkkoseurakunnan toi-mistoon Raija Luomanperälle arkisin klo 8-15, p. 040 4848 248.

Perhekerho ti 16.3. klo 9.30. Retki Elävään kauppaan klo 9.30, Minna Canthin katu 19. Tule suoraan sinne.

Perhekerho 23.3. klo 9.30-11 "Jeesus ratsastaa Jerusalemiin". Keskuseura-kuntatalossa, Suokatu 22.

Ei perhekerhoa ti 16.3. klo 9.30 Kes-kuseurakuntatalossa. Tehdään retki Elävään kauppaan. Tuu sinne.

Perhekerho ke 17.3. klo 9.30. "Enkeli ilmestyy Marialle" ja 23.3. klo 9.30-11 "Jeesus ratsastaa Jerusalemiin". Inki-länmäen seurakuntatalossa, Inkiläntie 7.

Lukupiiri su 21.3. klo 16. Keskuseura-kuntatalossa, perhetyötoimisto.

KASTETUT

Emil Ilmari Kolehmainen, Smilla Lumi Kastanja Koskela.

KUOLLEET

Ilma Aura Wallius 92 v, Sonja Eila Pul-kinen 73 v, Martti Olavi Hassinen 80 v, Hilikka Annikki Räisänen 78 v, Katri Si-nikka Pitkänen 85 v.

Alava

ALAVAN KIRKKO Keihäskatu 5

p. 040 4848 298

Messu su 14.3. klo 10. Saarnaa Ilkka Koponen, liturgia Salla Tyrväinen, kanttorina Ossi Jauhainen, hiihtolo-maleiriläiset.

HAITI-konsertti ke 17.3. klo 19. Kuo-pion Nuorisokuoro, Kirsi Rissanen, Rauno Tikkanen, Marjatta Airas, Kris-tiina Brask, Popo Salami, Veli-Pekka Varpula, Jan Lehtola. Ohjelma 10 eu-roa.

Messu Marianpäivänä 21.3. klo 10. Saarnaa Sanna Husso, liturgia Ilkka Koponen, kanttorina Ossi Jauhainen.

NEULAMÄEN KIRKKO Vesurikuja 4

p. 040 4848 311

Kohtaamispaikka su 14.3. klo 14. Kansanlähetys.

Yhteisvastuumyyjät la 20.3. klo 10-11 takka-aulessa. Myynnissä lei-vonnaisia ja käsitöitä.

Kohtaamisia rukouksillissa la 20.3. klo 13-16 Seurakuntalaisten kutsu ru-koukseen ja rukouslahjat. Rukous ja lähetys. Mukana Salla Tyrväinen, Mar-

ja Johanna Matilainen, Anja Komulai-nen ja Leila Savolainen.

Messu Marianpäivänä 21.3. klo 13. Saarnaa Sanna Husso, liturgia Ilkka Koponen, kanttorina Ossi Jauhainen. Hirvijärvi 2 rippileirin perhepäivä.

Taize-messu ja Haiti-ilta ke 24.3. klo 18. Mukana Ilkka Koponen, Ulla Tu-runen, Pia Sahi Sousa ja Martti Olsen. Iltapalaa. Kutsutaan erityisesti Mart-toja.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS Keihäskatu 5 B

Lähimmäispalvelijoiden kuukausi-palaveri ma 15.3. klo 17.30.

Siioninvirsiseurat su 21.3. klo 14.

Eläkeläisten kahvila ti 23.3. klo 12.

Kirjallisuuspiiri to 25.3. klo 14 kerho-huone 1. Kirjana Annukka Takala: Aina on polku eessä.

Jerusalem - maailman keskipiste ja israelilainen pääsiäisateria ma 5.4. klo 14 kirkossa raamattutunti, Teuvo V Riikosen aiheena Jerusalem – maail-man keskipiste, musiikki Zipporim-kuoro. Aterialipun ennakkoon varan-veille ruokailu n. klo 15. Erityisruoka-valiot ilmoitettava erikseen. Peruun-tumisesta myös ilmoitettava. Hinta aik. 12 €, lapset alle 12 v. 6 €, alle 4 v. ilmaiseksi. Lippujen ennakkomyynti pe 26.3. mennessä Alavan seurakun-nan toimisto, Keihäskatu 5 B. p. 040 4848 286 (ark. 8 -16) tai 040 4848 287 (ark. 10 -12) sekä Lähetyskauppa Vak-ka, Kuninkaankatu 22, p. (017) 2622 322 (ti - pe klo 11 -15, la klo 11-14) Järj. Alavan seurakunta, lähetystyö ja Zip-porim-kuoro.

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO Särkiniementie 20

p. 040 4848 307

Messu su 14.3. klo 13. Saarnaa Ilkka Koponen, liturgia Salla Tyrväinen, kanttorina Ossi Jauhainen. Hirvijärvi 1 leiriläiset.

VARHAISNUORET

Rovastikunnallinen isien ja poikien leiri 21. - 23.5. Ryttykylä. Ilm. 26.4. klo 15 - 17 Jukka Korhoselle, p. 040 4848 292 ja 27 - 28.4. Alavan srkn: toimis-toon klo 9 - 15, p. 040 4848 286. Leiri-maksu isästä ja pojasta 56 euroa, seu-raavat pojat 16 euroa. Ilmoittautuneil-le lähetetään tarkempi leirikirje.

DIAKONIA

Diakoniatoimistot Alavan kirkko: ajanvarausvastaanotto keskiviikkoisin klo 9 - 11 p. 040 4848 324, diakonia-työntekijä Liisa Tiilikainen. Neulamä-en kirkko-seurakuntakeskus: ajanva-rausvastaanotto torstaisin klo 9-11, p. 040 4848 296, Ulla Turunen, p. 040 4848 325. Ulla Halonen ma ja ti, yhtey-denotot ajanvarausta varten puheli-mitse, p. 040 4848 405. Särkiniemen kirkko-seurakuntakoti: ajanvarausvas-taanotto tiistaisin klo 9 -11, p. 040 4848 295, Sisko Laitinen, p. 040 4848 326.

PERHETYÖ

Perhekerhot Särkiniemen seurakun-takoti ma 15.3. klo 9.30 Minä äitinä ja 22.3. Vanhempikin saa anteeksi. Neu-lamäen kirkko-seurakuntakeskus ti 16.3. Minä äitinä ja 23.3. Vanhempikin saa anteeksi. Alavan seurakuntakoti ke 17.3. Minä äitinä ja 24.3. Jeesuksen hyvät teot (avoin kerho).

Muutos Perheen Pyhässä Särkinie-men Perhekerhon su 28.3. klo 16 aika ja paikka on vaihtunut Alavan kirk-koon klo 18 alkavaan perheiden tuo-masmessuun.

KASTETUT

Jami Aleksi Julius Saarinen, Otso An-selmi Huotari, Sampo Juhani Saarivai-nio, Miro Kristian Iivarinen, Valma Ada Katariina Karhunen, Veera Anni Auro-ra Ahonen.

KUOLLEET

Eeva Kyllikki Rossi 85 v, Eeva Siiri Mak-konen 86 v.

KALLAVEDEN KIRKKO
Rauhalahdentie 21

Sanajumalanpalvelus su 14.3. klo 10. Saarna Veli Mäntynen, liturgia Unto Niskanen ja kanttorina Mari Vuola-Tanila.
Kohtaamisaikakamessu (SEKL) su 14.3. klo 16. Kenttäpostia Keski-Aasiasta, raamatunopetus/saarna "Elämän leipä", Joh 6:1-15, Veijo Olli, liturgia Esko Konttinen, Jouko Kauhanen, musiikki Markku Heikkonen ja Jaspe, lapsille Donkkis-kerho ja pyhäkoulu. Kuljetus Maljalahdenkadulta kääpungintalon takaa klo 15.30.
Toinen uskonkappaleesta - Jeesus Nasarettiläinen, totinen ihminen - Seurakuntailta ke 17.3. klo 18.30. Raili Rantanen.
Marianpäivän messu ja 70, 75 ja 80-vuotiaiden syntymäpäiväjuhla su 21.3. klo 10. Saarna Raili Rantanen, liturgia Veli Mäntynen, urkurina Mari Vuola-Tanila, kanttorina Seppo Kirkinen ja Dolce, diakoni Hanna Rasa.
Rakkaus kantaa -perheen pyhäpäivä su 21.3. klo 16. Veli Mäntynen, Mari Vuola-Tanila, lapsikuoro, lapsisoittajat, Kallaveden kirkon, Petosen ja Rytlyn perhekerholaiset ohjaajineen.
Merimieskirkon työ tänään - Seurakuntailta ke 24.3. klo 18.30. Suomen Merimieskirkosta hallintojohtaja Ville Nieminen.

VEHMASMÄEN KAPPELI
Sotkanniemi 15

Sanajumalanpalvelus su 14.3. klo 13. Esko Konttinen ja Anna-Mari Linna.

LÄHETYS
Lähetysaskartelut ma 15.3. klo 18-20 Kallaveden kirkon pikkutalossa.

DIAKONIA
Leväsen kammari ma 15.3. klo 12.30-14. Sanan maanantai, Matti Pentikäinen. Juodaan kuppi kuumaa ja jaetaan elämisen iloja ja suruja.
Omaishoitajien kokoontuminen ti 16.3. klo 13-15 Kallaveden kirkolla yhdessä Puijon ja Männistön omaishoitajien kanssa. Aiheena Tunteiden vuoris-torata. Mukana Matti Keski-Nisula.
Lähimmäis- ja vapaaehtoistyössä toimivat to 25.3. klo 13.30-15. Vierailemme Leväsen palvelukeskuksessa osasto Vellamolla. Valmistamme osaston asukkaiden kanssa pääsiäistä, tekemällä virpomisvitsoja. Ilmoittaudu Maaritille 18.3. mennessä, p. 040 4848 369.

MUUTA
Leväsen messu ti 16.3. klo 13.30. Anna-Maija Hella ja Anna-Mari Linna.
Kallaveden seurakunnan retki Tikka-kosken ilmailumuseoon ja Viherlandiaan ma 10.5. Lähtö Kallaveden kirkolta klo 8 ja paluu klo 19. Matkan hinta on 40 €. Hinta sisältää matkat, pääsymaksut ja lounaan Ranssin Kartanossa. Matkanjohtajana Matti Pentikäinen. Ilmoittautumiset 16.4. mennessä Kallaveden seurakunnan toimistoon p. 040 4848 327.

PERHETYÖ
Taidetiistai kädentaitojen parissa koko perheelle 16.3. ja 23.3. klo 9.30-11.30 tai klo 13-15. Kallaveden kirkon alakerrassa.
Lasten ja perheiden pääsiäishartaudet ti 23.3. klo 9.30 Valoharjulla, ke 24.3. klo 9 Jynkänvuoren kerhohuoneessa, Isännäntie 22 ja klo 9.30 Kallaveden kirkolla.

PIIRIT
Kaislastenlahden päiväpiiri ti 16.3. klo 13 Katri Korhosella, Kaislastentie 37.
Haminalahden työseura ti 16.3. klo 18.30 Raili ja Veikko Sutisella, Savolanmäentie 11.
Rytlyn seurakuntapiiri ke 17.3. klo 18.30 Rajja ja Esko Väisäsellä, Matomäki 39.

Hirvilahden työseura to 18.3. klo 18.30 Hirvilahden kappelissa.
Puutossalmen lähetyspiiri ma 22.3. klo 13 Veikko Laitisella, Kinnantie 11.
Niemisjärven olotilapäivä ti 23.3. klo 11.30-13 Niemisjärven kylätalossa. Riitta Reiman aiheena kiltteys, heikkous vai vahvuus.
Sotkanniemen työseurat to 25.3. klo 18.30 Liisa ja Heikki Korhosella, Kumpuniemi 44.

AIKUISTYÖ
Miesten sauna- ja takkailta pe 19.3. klo 18-20 Poukaman leirikeskuksessa. Kiinnostavia alustuksia, veljellistä yhdessäoloa ja sauna. Kevyt iltapala. Osallistumismaksu 4 €. Mukana Erkki ja Kirsti Oinonen, pääsiäisen kukat ja kaupungin ulkoilumahdollisuudet.
Mikä olen miehiäni - Voimaannuttavat valokuvat miehille la 20.3. klo 11-18 Kallaveden kirkolla, Rauhalahdentie 21. Tiedustelut ja ilmoittautumiset 17.3. mennessä Raili Rantasella, p. 040 4848 360 tai raili.rantanen@evl.fi. Järjestelyissä seurakunnan lisäksi Kuopion Valikonauha yhteistyössä Kirkkopalvelujen Opintokeskuksen kanssa. Kouluttajana valokuvaaja Pirjo Sipilä. Mukaan vanhoja valokuvia. Ruoka ja kahvi 5 €.
Miesten raamattupiiri ke 25.3. klo 18.30-20 Jynkänvuoren kerhohuoneessa, Isännäntie 22. Lisätietoja Veijo Olli, p. 044 3182 146 tai Veijo.Olli@iwn.fi

PYHÄKOULU
Pyhäkoulua ei ole sunnuntaina 14.3. klo 10 Kallaveden kirkolla.

KASTETUT
Venla Viola Valli, Jasu Eelis Juhani Happonen, Lucas Osku Elmeri Rutonen, Kerttu Leena Anniina Koponen, Kalle Silius Petteri Koistinen, Alva Lumia Piironen, Emilia Sandra Sofia Lintula, Vee-ti Veikka Tapio Vehkala, Kimi Kristian Pasanen, Roosa Sofia Aurora Virtaharju.

KUULUTETUT
Janne Petteri Soininen ja Sonja Pauliina Korpela.

KUOLLEET
Hellin Marjatta Nuutinen 82 v.

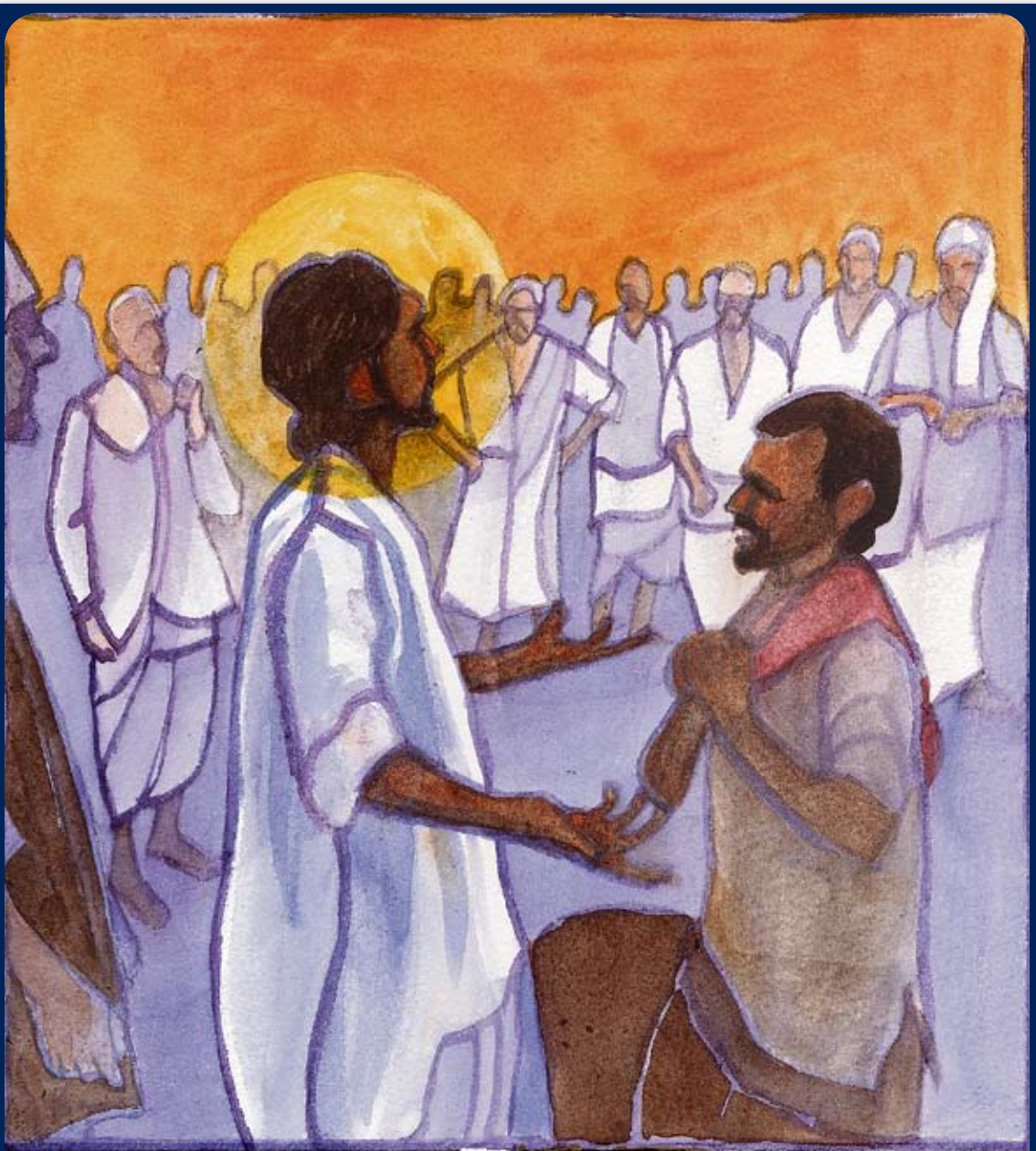

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO
Kellolahdentie 8

040 4848 386
Perhekerho keskiviikkoisin klo 9.30-11. Hiihtolomaviikolla 10.3. ei ole perhekerhoa.
Miesten piiri ke 10.3. klo 18-20 takka-huoneessa. Miika Pulkkinen.
Messu ja Herättäjän päivä su 14.3. klo 10. Saarna ja liturgia Miika Pulkkinen, kanttorina Heikki Mononen. Keittolounas 5 e YV:lle. Seurat.
Professori Kati Hämäläisen urkukonsertti ti 16.3. klo 19.
Yhteislauluhetki to 18.3. klo 12. Riitta Matilainen.
Messu su 21.3. klo 10. Saarna ja liturgia Outi Pohjanen, kanttorina Heikki Mononen.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO
Lönnrotinkatu 24

040 4848 391
Perhekerho keskiviikkoisin klo 9.30-11. Hiihtolomaviikolla 10.3. ei ole perhekerhoa.
Sanan ja rukouksen messu "Elämän Leivän sunnuntaina" 14.3. klo 18. Airi Luntinen, Reijo Virolainen. Ylitysryhmä. Sielunhoitopalvelua.
Törmälän ystävät ti 16.3. klo 11. Annikki Tenhunen.
Kätevät kädet ti 16.3. klo 17. Vieno Arvola.
Laki ja evankeliumi ti 16.3. klo 18. Luento- ja keskustelutilaisuus. "Mistä laki Suomeen tuli?", hovioikeuden presidentti Mikael Krogerus. "Armoton rakkaus", kirkkoherra Reijo Virolainen.

Joonas Vähäsöyrinki

Kalapojan kutsu

Se on parasta, mitä minulle koskaan on tapahtunut." Kuuntelin auton radiota, ja hetken ajattelin kuulleen väärin englanninkieliset sanat. Amerikkalainen pommituslentäjä kertoi joutumisestaan sotavangiksi, kun hänen koneensa ammuttiin alas Ranskassa toisen maailmansodan aikana. Jatko paljasti hänen sanoneen juuri nuo sanat. Oltuaan pari viikkoa leirillä, jossa ruoka koostui vetisestä vellistä aamulla ja homeisesta leivänpalasta illalla, hän äkkiä tajusi pärjäävänsä niin vähällä. Ja vaikka hän sodan jälkeen menestyi elämässään, tuo oivallus jäi hänelle koko loppuelämänsä kantavaksi ja suuntaa antavaksi tekijäksi. Vähäiset eväät voivat olla parasta, mitä koskaan on tapahtunut. Niukuudessa voi piillä suuri siunaus. Tavallinen ja arkipäiväinen, johon kukaan ei tule katsoneeksi, sisältää usein juuri sen, mitä ihminen lopulta elämässään kaipaa. Päivän evankeliumi ei opeta kovin hengellisiä. Mutta se opettaa, juuri meitä. Meitä, joita lama

koettelee raskaasti ja joille ainoa hyvä tie näyttäisi olevan takaisin kasvu-uralle pääseminen. Silmät sokeina huutaisimme kuninkaaksemme kenet tahansa, joka tämän ihmeen tekisi. Ja keskeillämme on ihminen, jolla on vähäiset eväät, vain omaan käyttöön riittävät. Omien vaatteittemme ja nahkamme sisällä on tämä ihminen, jolla ei ole mitään annettavaa kenellekään. Häntä meille tänään osoitetaan. Me olemme evankeliumin ihmisten tapaan toivotto-muuden ja pienen toivon vaihtoehdon välissä ja Mestarin käsi osoittaa pienen toivon suuntaan. Toinenkin suunta on olemassa, ja tiedän väsyksiin asti sitä haukuvani aina kun ääneen pääsen. Itsessänikin se asuu, siksi se kai on niin kipeän vastenmielinen. Se on se hirviö, jolle mikään ei riitä, joka ei vähäiseen vilkaisekaan, vaan haluaa aina enemmän ja hienompaa. Se on laskenut tarkkaan herneet joka pakkiiin. Se sanoo taitavasti mustan valkeaksi ja valkean mustaksi. Eikä se pärjää, ellei saa meitä suostumaan mukaansa. Siksi

meille vakuutetaan, että on mentävä eteenpäin, oltava enemmän, saatava lisää. Tässä maailmassa ja elämässä pienen pojan opettaman pienen totuuden pitää päästä esille. Viiden leivän ja kahden kalan malli toimii tänäänkin. Pärjään vähemmälläkin. Sen tajuaminen voi olla parasta, mitä minulle koskaan tapahtuu. Salaisuus on olemisessa niine eväineen. Ja kun ne jakaa, elämän maku hipaisee. Tarvitaan avoimet silmät nähdä nämä eväät. Vain viiden minuutin kohtaaminen kadulla, siihen sisältyvät hymyt ja katseet, kuulumisten vaihto, lopuksi s-kirjaimella alkava toivotus. "Tuntui hyvältä kun sanoit niin!" Ja kokemus jäi kantamaan molempia. Yksi vallankumous jäi tulemat-ta, Jeesus lähti siitä vaalista omaan yksinäisyyteensä. Toinen tuli, ja sen riveihin meille kuuluu pienen leipä-jä kalapojan lailla kutsu joka päivä. Sinun eväsi riittävät.

Seppo Laitanen
Kirjoittaja on
vs. hiippakuntasihteeri.

4. paastonajan sunnuntain evankeliumiteksti on Joh. 6: 1 – 15.

**Pohjois-Savon
Ev.lut. Kansanlähetyksen
kevätkokous**
27.3.2010 klo 16
Lähetyskodilla,
Museokatu 24, 70100 Kuopio.
Esillä sääntömääräiset asiat.
Jäsenet tervetuloa!

VALOKUVAAJA
Kari Matti Antero
Puustinen
www.kamaan.fi
044-3281000

**Hahmoterapeutti
Risto Tarkiainen**
- yksilöterapiaa
aikuisille ja nuorille
- työnohjausta
- luentoja
050-566 4695

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ESA-MATTI KOPONEN

Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

ITSEPALVELUPESULA
Pyykkisatama
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Kirkossamme vietetään Pyhä-
teemavuotia 2010 – 2012.
Kirkkopalvelut-Kotimaa-yhtiöt
tarjoaa teemaa tukevia tuotteita,
palveluja ja toimintoja Pyhä puhuu
–sinetin alla.

Tutustu ja tutki tuotteet
www.pyhapuhuu.fi

**Sielunhoito-
terapia
SYDÄN-
JUURI**
Helena Lehtimäki
YTM, sosiaalityöntekijä,
MU-sielunhoitoterapeutti
Vastaanotto Kuopiossa
P. 045 3156464,
hennalehtimaki@gmail.com
www.chcry.net

**Pesu
Leenat oy**

**Pesulapalveluita
laadukkaasti
yrityksille ja yksityisille**

Jäniksenpolku 31, Kettulanlahti KUOPIO
ajo-ohje: Kallantie-Kettulanlahdentie-Jäniksenpolku 31
017 369 0700

Ahertajankatu 3
78850 Varkaus
017-369 0700

Minna Canthin katu 58
70100 Kuopio
017-369 0706

PITOKAMMARI PUIJONLAAKSOSSA

Lounasravintola - Kahvila - Tilausravintola - Pitopalvelu

*Pitokammari on mainio juhlapaikka.
Valoisa yhtenäinen ravintolasali sekä kodikas
tunnelma luovat puitteet jopa sadan hengen
erilaisiin tilaisuuksiin.*

**Kaikenlaiset perhejuhlat
ristiäiset, syntymäpäivät, muistotilaisuudet.
Ryhmäruokailut**

Teemme mielellämme tarjouksen tilaisuutenne järjestelyistä.

Pitokammari
www.pitokammari.com

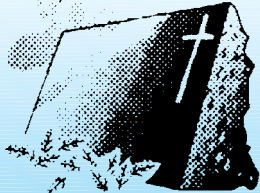
Puijonlaaksontie 4, Kuopio Puh. 044 345 7916
info@pitokammari.com

HAUTAKIVET
Lisänimien
kaiverrus/kultaus-
sekä entisöintityöt.
Kivilyhtyjä

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
017-2622695
www.kivipajasarik.fi

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA
Myös lisänimien kaiverruksut

**VARPAISJÄRVEN
GRANIITTI**

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408

VARPAISJÄRVI, Graniittintie 7
Puh. (017) 771 811

seurakunn

Yhteisvastuuyyjiäiset la 20.3. klo 10-13. Lahjoituksia otetaan vastaan. Tarkempia tietoja Merja Hyvärinen, p. 040 4848 283 tai Maija Huttunen, p. 040 4848 407.
Messu su 21.3. klo 13. Saarna ja liturgia Outi Pohjanen, kanttorina Heikki Mononen.

VARHAISNUORET

Tytöiden ja poikien kevätleiri 4.-6. lk 26.-28.3. Hirvijärvellä. Leirimaksu 16 e. Ilmoittautumiset ja tied. to 18.3. mennessä Juha Mertanen, p. 040 4848 409. Ilmoittautuneille lähete-tään tarkempi leirikirje.

DIAKONIA

**Diakoniatyön ajanvarauspäivys-
tykset** Männistön Vanhalla kirkolla tiistaisin klo 9-10, p. 040 4848 385. Pyhän Johanneksen kirkolla torstai-sin klo 9-10, p. 040 4848 384. Ulla Halonen ke-pe, p. 040 4848 405. Mai-ja Huttunen ke-pe, p. 040 4848 407. Merja Hyvärinen ma-ke, p. 040 4848 283. Mari Mertanen, p. 040 4848 406. Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi
**Diakoniatyön ajanvarauspäivys-
tykset** Männistön Vanhalla kirkolla (Lönnrotinkatu 24) tiistaisin klo 9-10, p. 040 4848 385. Pyhän Johanneksen kirkolla (Kellolahdentie 8) torstaisin klo 9-10, p. 040 4848 384. Ulla Halo-nen ke-pe, p. 040 4848 405. Maija Huttunen ke-pe, p. 040 4848 407. Merja Hyvärinen ma-ke, p. 040 4848 283. Mari Mertanen, p. 040 4848 406. Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi
Omaishoitajat ti 16.3. klo 13-15 Kallaveden kirkolla yhdessä Puijon ja Kallaveden omaishoitajien kanssa. Aiheena Tunteiden vuoristorata. Mu-kana rovasti Matti Keski-Nisula. Ilm.12.3. mennessä Marille, p. 040 4848 406 (omat kyydit).
Vanhan kirkon ystäväkerho to 18.3. klo 13-14.30. Hartaus "Elämän leipä", Outi Pohjanen. Muistelua "Vanhassa vara parempi".
Lähimmäiset ma 22.3. klo 17.30-19 Vanhan kirkon sivusalissa. Mari Mer-tanen.

MUUTA

Hartaus to 11.3. klo 13.15 Mäntylän palvelutalossa, Untamonkatu 5. Mika Pulkkinen.

KASTETUT

Jenni Bettina Heikkinen, Elsi Elina Margareeta Sauvola.

KUOLLEET

Vilho Armas Savolainen 73 v, Nina Marika Pappi 35 v, Kirsti Kyllikki Tuo-mainen 83 v, Leila Lauha Repo 81 v.

PUIJON KIRKKO Taivaanpankontie 3

p. 040 4848 419

**Talvisodan päättymisen muistoju-
malanpalvelus** la 13.3. klo 10. Piispa Matti Siivonen saarnaa, Jaana Marja-nen, liturgia ja seppelopardioiden lä-hettäminen. Kanttorina Joona Saras-te. Kuopion sotaveteraanien mies-kuoro. Kirkkokahvit.
Messu su 14.3. klo 10. Jaana Marja-nen saarnaa, Piio Lappalainen. Kant-torina Joona Saraste. Lapsille pyhä-koulu.

Marian ilmentyspäivän messu su 21.3. klo 10. Kari Kuula saarnaa. Heik-ki Hyvärinen, Pekka Nieminen. Kant-torina Joona Saraste. Puijon kirkko-kuoro. Lapsille pyhäkoulu.

Ruotsinkielinen messu su 21.3. klo 15. Bror Träskbacka saarnaa, Jaana Marjanen. Kanttorina Outi Keskisipi-lä. Kirkkokahvit.
Pieni iltakirkko su 21.3. klo 18. Mari-anpäivä - yhdeksän kuukautta jou-luun. Tuula Pesonen, Heikki Hyvärin-en. Lauluryhmä Verso. Lapsille oma hetki.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS Taivaanpankontie 3

Midinetti-lähetyspiiri ke 10.3. klo 12. Käsitöitä ja askartelua. Lähettien kirjeitä.

Raamattuluento - kristitty maail-massa ma 15.3. klo 18.30. 1. Pietarin kirjeen käsittelyä. Piio Lappalainen.

Israel-tilaisuus ti 16.3. klo 18. Israe-lilaisia vieraita eksoottisia hedelmiä tuottavasta kylästä. Mukana toimin-nanjohtaja Juha-Pekka Rissanen Kar-mel yhdistyksestä. Musiikkia Kyllikki ja Erkki Holopainen.

Lähimmäisten tapaaminen ti 16.3. klo 18 Ystävän kammarissa. Raili Leh-toviita.

Perhekerho ke 17.3. klo 9.30. Kerho eri aisteilla. 24.3. Liikunnan ilot, vie-raana Fressi.

Israel-piiri ke 17.3. klo 14. Israelilaisia vieraita ja pastori Juha-Pekka Rissa-nen.

Eläkeläisten iltapäiväkerho to 18.3. klo 12.30. Juutalaisen naisen elämää, Ariela Toivanen.

Raamattuluento - kärsimyksen korkeakoulussa ma 22.3. klo 18.30. 1. Pietarin kirjeen käsittelyä. Heikki Hyvärinen.

PÄIVÄRANNAN KIRKKO Tuomikuja 4

p. 040 4848 426

**Perheen Pyhäpäivän jumalanpal-
velus** su 14.3. klo 16. Piio Lappalai-nen, Päivärannan päivä- ja iltapäivä-kerholaiset, Tanja Heikkinen, Tuula Pitkänen ja Kirsi Suolaniemi. Kantto-rina Joona Saraste. Toimintatuokio ja pientä tarjoilua.

Tehdään yhdessä -ryhmä ma 15.3. klo 18. Sytytysruusu, Riitta Murtorin-ne, Helena Heija-Nuutinen ja Seija Rissanen.

Perhekerho ke 17.3. klo 9.30. Vierai-lia kirjaston lastenosastolta.

Ystävänpäivä ke 17.3. klo 10.45. Ker-holaisten omaa ohjelmaa, Riitta Mur-torinne

Marian ilmentyspäivän messu 21.3. klo 13. Heikki Hyvärinen, Joona Sa-raste. Puijon kirkkokuoro. Kirkkokah-vit.

Ystävänpäivä ke 24.3. klo 10.45. Us-kon varassa, psykiatrian sairaanhoi-taja, diakonissa Pirjo Miettinen ja Riitta Murtorinne.

LÄNSI-PUIJON KERHOHUONE Rypysuontie 28-30

p. 040 4848 419

Perhekerho ti 16.3. klo 9.30. Nallukat mukaan kerhoon. 23.3. Mitä tänään syödään? Reseptien vaihto.

YSTÄVÄN KAMMARI Taivaanpankontie 3

Avoimet ovet kaikenikäisille tiistai-sin klo 11-14. Yhdessäoloa ja kahvi-tarjoilua.

RANTA-TOIVALA

Seurakuntapiiri ti 16.3. klo 18.30 Riitta Rissasella, Hirvolanniementie 193. Jaana Marjanen.

KASTETUT

Jutta Camilla Riissanen, Emmi Maria Tukiainen, Kimi Ari Ylönen, Tuomas Eero Petteri Tiitinen, Veikka Valtteri Vauhkonen, Aava Ilona Laurén.

KUOLLEET

Anja Esteri Klemetti 72 v.

RIISTAVEDEN KIRKKO Joensuuntie 2505

Marianpäivän messu su 21.3. klo 10. Kirsi Leino. Marjatta Piironen. Naist-enpäivät seurakuntatalossa. Järj. Pohjois-Savon kansanlähetykset ja Riis-taveden seurakunta. Keittolounas ja kahvit 5 €.

www.bible.fi - markkinoiden laajin raamattuvalikoima - Suomen Piilaseura - www.piiikauppa.fi

Raamattu

Uutuudet

Piilaseura

Kristillisen kirjan viikko 22.-28.3.

Suomen Piilaseura

APOKRYFIRAAMATTU

Tyylikäs Raamattu deuterokanonisilla kirjoilla. 92 -käännös. 26 €

THE BOOK

Upeasti kuvitettu Uusi Testamentti aikakauslehden ulkoasulla. 28 €

ÄÄNIRAAMATTU MP3

Valmiiksi ladattuna muistitikulle. 69 €

LAPSEN KIRJA JEESEKSESTÄ

Ihastuttavasti kuvitettu lastenkirja Jeesuksen elämästä sopii perheen pienimmille lahjakirjaksi.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO Keskustie 2

Eläkeliiton talviseurat ke 10.3. klo 13. Kirsi Leino. Marjatta Piironen.
Tiistaitupa 16.3 ja 23.3. klo 8-10 Kammarissa.
Perhejumalanpalvelus su 14.3. klo 10. 4-vuotiaiden synttärit. Lauri Kastarinen, Mervi Mannila, Joose Vähäsöyrinki.
Miesten ruokapiiri ma 15.3. klo 18.
Vapaaehtoisten Lähimmäisen ilta ti 16.3. klo 18. "Minä lähimmäisenä". Eeva Leinonen.
Virkistyspäivä eläkeläisille ke 17.3. klo 12. Ruokailu Yhteisvastuun hyväksi. Arpajaiset. Voit tuoda mukana voittoja, tuotto yhteisvastuulle. Eeva Leinonen.
Arki-illan ehtoollinen ke 17.3. klo 18. Unto Niskanen, Marjatta Piironen.
Nuortenilta to 18.3. klo 17.30.
Kohtaamispaikka to 18.3. klo 18.30.
Siioninvirsiseurat ma 22.3. klo 19. Mukana Aholansaaren toiminnanjohtaja Jaro Julkunen.
Naiset sanan äärellä ke 24.3. klo 19 Kammarissa.

KASTETUT

Linnea Aurora Hiltunen, Aini Klaudia Pitkänen.

KUOLLEET

Hellin Irene Parviainen 88 v, Aino Maria Nupponen 90 v, Aune Irene Asikainen 86 v.

VEHMERSALMEN KIRKKO Lempeläntie 15

Sanajumalanpalvelus su 14.3. klo 13. Hannu Koskelainen, Joose Vähäsöyrinki.
Gospel-messu su 21.3. klo 13. Aulikki Mäkinen. Jarkko Maukonen ja Luomuskuoro. Tule opettelemaan lauluja klo 12.45 alkaen.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 17

Naisten hemmottelupäivä la 20.3. klo 10-15. "Matka omaan itseesi". Tyylikurssi, rentoutumista ja hartaus. Osanottomaksu 15 €. Ennakoilmoittautuminen seurakunnantoinmistoon 17.3. mennessä, p. 040 4848 440. Järj. MLL ja SRK.
Perhekerho ke 17.3 ja 24.3. klo 9.30.
Varttuneenväen virkistyspäivä ti 16.3. klo 11. Vieraana Terttu Möykkynen Vakasta, joka kertoo sanoin ja kuvin Israelin lähetystyöstä.
Myyjäiset YV:n hyväksi ma 22.3. klo 12. Tuoreita leivonnaisia. Piirakkatilaukset pe 19.3. mennessä seurakunnantoinmistoon, p. 040 4848 440. Kahvihetki mukavan rupattelun merkeissä, Sonja Fick.

MUUTA

Arjen tuupparit to 11.3. klo 9 lähimmäisen kammarissa.
Lähimmäisen kamhari ei kokoonnu ma 22.3.
Virsilaulu-ilta ti 16.3. klo 18.30 Rito-harjun metsästysmajassa. Aulikki Mäkinen. Marjatta Piironen.
Lasketteluretki kaiken ikäisille Tahkolle la 20.3. Lähtö klo 8.30 Vehmersalmen torilta, paluu klo 19. Retken hinta 35 €, sisältää kyydin, hissilipun ja ruokailun Aholansaaresta. Ilmoittautuminen Jatalle 16.3. mennessä, p. 040 4848 462. Järj. Vehmersalmen seurakunta ja Lions Club.

KASTETUT

Kasperu Nuutti Henrik Pulkkinen, Juho Eeli Kristian Miettinen, Mila Ellen Liliana Koljonen.

KUOLLEET

Aino Maria Jetsonen 86 v.

KIRKKO, Haarahongantie 4

Sanajumalanpalvelus su 14.3. klo 10. Sirpa Ylikotila, Tapio Lepola ja Airi Heiskanen. **Kirkkokahvit ja lauluhetki** lähetyskellarissa.
Elämälle! -konsertti ke 17.3. klo 19. Helena Tenhunen, sopraano ja Kalevi Kiviniemi, urut. Ohjelma 10 euroa. Osa tuotosta yhteisvastuukeräyksen kautta Haitille.
Konfirmaatiomessu su 21.3. klo 10 (ryhmä 2). Risto Huotari, Eero Holma ja Airi Heiskanen.

SEURAKUNTATALO

Askartelupiiri ke 10.3., ke 17.3. ja ke 24.3. klo 9 lähetyskellarissa.
Seurat su 14.3. klo 15. Timo Lukkari, Rauhanyhdistys.
Kirkonkylän päiväpiiri ma 15.3. klo 13 isossa salissa.
Donkkis-ilta ti 16.3. klo 18.
Omaishoitajakerho ke 17.3. klo12 takahuoneessa.
Lähimmäispalvelun tukiryhmä ke 17.3. klo 18 takahuoneessa.
Perjantaikahvila pe 19.3. klo 18-22. Sananurkka klo 19 ja klo 20, Anna-Kai-san ja Matildan ryhmä.
Juttutupa ma 22.3. klo 10 lähetyskellarissa. Kahvitte-lua ja juttelua yhdessä.
Miesten piiri ma 22.3. klo 13 kokoushuoneessa.
Lähetyksen sydänäänet ke 24.3. klo 8.30 lähetyskellarissa, Joh 13, Eero Holma.

VUORELAN KIRKKO

Sananen ke 10.3. klo 18.30.
Messu su 14.3. klo 13. Sirpa Ylikotila ja Airi Heiskanen.
Vuorelan päiväpiiri ma 15.3. klo 13.
Perjantaikahvila pe 19.3. klo 18-22. Päiväkerhotilassa klo 19 ja 20 rukoushetket.
Sanajumalanpalvelus su 21.3. klo13. Eero Holma ja Vesa Kajava.
Vuorelan lähetyspiiri ti 23.3. klo 10.
Sananen ke 24.3. klo 18.30.

MUUTA

Seurat su 14.3. klo 15 yhteisvastuun hyväksi Aino Hartikaisella, Kolmisopessa.
Ystävän Tupa ma 15.3. klo 9 Leppäkaarte-n kerhohuoneessa.
Risulantien kerho ma 15.3. klo 13 Risulantie 12 kerhohuoneessa.
Näkökerho ti 16.3. klo 12 Akuliinan kabinettissa.
Siioninvirsiseurat ke 17.3. klo 14 Akuliinassa.
Vertaisryhmä (lasten neuropsykiatriset erityisvaikeudet), vanhempien keskusteluryhmä ke 17.3. klo 18, MLL:n Kotirinteellä. Lisätietoja Satu Martinez, p. 050 5536 921.
Vesijärven-Harjamaen lähetyspiiri to 18.3. klo 18.30 Marjatta Kaipiaisella, Kallastajantie 3 A 4, mukana Esko Rasa.
Kotipolun kerho ti 23.3. klo 13.

KASTETUT

Jaro Samuel Toivanen, Mico Jaakko Mikael Lehtinen, Minea Nia Helmiina Uljon-nen, Aino lida Emilia Pikkarainen, Emilia Tuulia Korolainen, Molla Vellamo Suti-nen, Eemeli Onni Antero Kuusela, Kalle Johannes Soininen, Molla Vellamo Suti-nen, Anna Maija Maria Korhonen.

KUULUTETUT

Jarmo Tapio Parviainen ja Sari Kristiina Kulin

KUOLLEET

Kari Kalevi Lehtonen 40 v., Elina Niiranen 83 v., Paavo Olavi Ruotsalainen 75 v., Oili Helvi Kaarina Lehtonen-Campo 68 v., Kalle Pekka Konttinen 84 v., Matti Edvard Heimonen 81 v., Pirjo Helena Hämäläinen 61 v.

Suokatu 31

Diakoniakeskuksen työntekijöiden asiakasvastaanotto ilman ajan varausta ma, ke ja pe klo 10-12.
Vammaistyyöntekijän asiakasvastaanotto ilman ajan varausta ma ja ke klo 10-12.
Kierrätysmyyntipiste avoinna ma, ke ja pe klo 10-12.
Hartaus ma, ke ja pe klo 9.50.
Nuottakahvio avoinna ma, ke ja pe klo 10-12.
Syöppäryhmä ke 10.3. ja ke 24.3. klo 13.
Sokeiden lähetyspiiri to 11.3. klo 13.
Hyväntuulenpiiri ti 16.3. klo 12.
Katulähetyspiiri ti 16.3. klo 17.
Varttuneiden kehitysvammaisten päiväpiiri ke 17.3. klo 13.30.

KESKUSSEURAKUNTATALOSSA, Suokatu 22

Huonokuuloisten seurakuntapiiri ke 10.3. ja ke 24.3. klo 13.
Kuurojen lähetyspiiri ma 15.3. klo 17.

YHTEISVASTUULLE PUUROA

Perinteistä ruispuuroa Yhteisvas-tuun hyväksi Kuopion torilla viikolla 11, eli 15. - 20.3. Puuroa jaetaan voisil-män kera ja halukkaat voivat tukea va-paaehtoisella summalla Yhteisvastuuta laittamalla ropansa teltalla olevaan maitotonkkaan.

VUOSIKOKOUS

Kuopion Katulähetys ry:n vuosiko-kous ti 23.3.2010 klo 17 Diakoniakeskuksessa. Käsitellään sääntömääräiset asiat. Tervetuloa. Kuopion Katulähetys ry johtokunta.

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten klo 10-15, lisäksi perjantaina 18-23, p. 040 4848 256
Perjantaimessu joka perjantai klo 19. Perjantaimessu on opiskelijoiden ja nuorten aikuisten ehtoollisenvietto. Messun jälkeen mukavaa yhdessäoloa ja iltapalaa hyvässä seurassa vanhassa Pappilassa, Kuninkaankatu 12. Huom! 26.3. ja 2.4. ei Perjantaimessua.
International Service su 14.3. klo 14. International service in english on sun-day 14.3. at 2pm at Kuopio Cathedral Chapel. You are very welcome to join us for these services and for refreshments and conversation afterwards.

KUOPION OPISKELIJALÄHETYS Museokatu 24

www.opko.fi/kuopio
Opiskelijaillat la klo 19.
Elämää abortin jälkeen 13.3. Kaarina Oittinen.
Jesus – fact or fiction? ti 16.3. yliopis-tolla ML2. Stefan Gustafsson.

KANSANLÄHETYKSEN OPISKELIJATOIMINTA Museokatu 24

keskiviikkoisin klo 18
Onko Jeesus historiallinen? ti 16.3. Yliopistolla. Stefan Gustafsson.
Anteeksiantaminen 17.3. Leo Louhi-vaara.
Mitä sain kasteessa? 24.3. Olli Lehmo-nen.
www.kolmekohtaamista.com

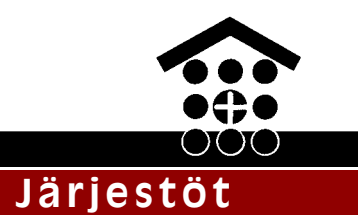
Perheasiain neuvottelukeskus

Suokatu 22

Luottamuksellista ja maksutonta kes-kusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Käynnit sopimuksen mukaan. Tieduste-lut vastaanottosihteeriltä, p. 040 4848 480 ma-pe klo 9-11.

Palveleva puhelin

päivystää su - to klo 18-01, pe - la klo 18-03, p. 01019 0071.
Puhelun hinta on paikallisverkkomak-su/matkapuhelinmaksu.
Nettiosoite: pp.kuopio@evl.fi

NNKY, Myllykatu 5

p. 017 2614 500, toimisto@knnky.fi
Lähetyspiiri ke 10.3. klo 13.
Raamattupiiri ke 17.3. klo 13.
Sunnuntaikahvit kaikille 14.3. klo 14. Kaarina Oittinen kertoo NNKY:n ITU-työstä (vertaistukea abortin läpikäyneil-le tai sitä suunnitteleville). Noin klo 15.30 kevätvuosis kokous.
Elämä yhdessä-ilta su 21.3. klo 18. Kahvit klo 17.30. Pekka Heiskanen SRO:sta, Juha Hämäläinen, ym.
Lauluharjoitus maanantaisin klo 16.
Perhekahvila ma klo 13-15.30 ja to klo 9.30-12.
Päivystys kansliassa ti ja to klo 9-11.
Yhteiskristillinen raamattu- ja ru-kousilta ti klo 18.

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS, Museokatu 24

P. (017) 262 2082, www.p-savonkl.sekl.fi
www.tarjolla.net
Toimisto auki ma ja ke klo 10-15.
Kristillinen Kirjapalvelu ma ja ti klo 10-15.
Lähetyskodissa **aamurukoushetki** ma klo 8. **Päivähartaus** maanantaisin klo 13. **Raamattupiiri** parillisina maanan-taina klo 17, **rukouspiiri** parillisen vii-kon ti klo 18. Israel-piiri16.3. klo 16.
Päivähartaus ja kahvihetki keskiviik-koisin klo 12. **Nuorten aikuisten 3Koh-taamista** ke klo 18, **raamattu- ja lähe-tyspiiri** parittomina to klo 17, **nuorten Nuotta-ilta** to klo 18.30.
Kohtaamispaikka 18.3. klo 18.30 Riis-taveden srk-talossa. "Minä olen elämän Leipä", Joh.6, opetus Lauri Kasanen.
Naistenpäivämessu 21.3. klo 10 Riis-taveden kirkossa, saarna Kirsi Leino. Riis-taveden srk-talossa klo 12-15 mm. Lea Muta.
Kohtaamisia sanan ja rukouksen il-lassa 25.3. klo 18.30 Puijon kirkossa. "Hetki on tullut", Joh.12:20-26.
Raamatun opettaminen lapsille -kurssi 27-28.3. La klo 9-17 ja su klo 9-14 Särkiniemen kirkossa. Opettajina Pekka Siitonen ja Irma Mantsinen Lastenmissi-osta, Helena Vähäkangas SEKL:stä. Il-moittautumiset Irma Mantsinen, p. 0440 665 508 tai sähköpostilla irma.mantsinen(at)gmail.com tai jouni.haverinen(at)sekl.fi. Kerro erikoisuoka-valiosi.
Kohtaamispaikka 28.3. klo 16 Inkilän-mäen seurakuntatalossa, "Lähetäjän rooli lähetystyössä" –kutsutilaisuus lä-hetysrenkaiden jäsenille. Raamatun-opetus – "Niin kuin Isä on lähettänyt minut, minä lähetän teidät", Raimo (Aki)

Tuppurainen, Sari Kärhä, musiikki Välke. Lapsille pyhäkoulu. Kuljetus Maljalah-denkadun ja Puijonkadun kulmasta klo 15.30.
Hiihto- ja raamattuleiri Pallaksen mai-semissa Vuontispirtillä 5.-11.4. yhdessä Savon KL:n kanssa. Ilmoittautumiset Pekka Kiiski, p 044 5319 697.

KANSAN RAAMATTUSEURA Sanan Kulma, ulliportinkatu 22

p. 0207 681 660
www.sana.fi/kuopio krs-kuopio@sana.fi
Kirjamyynti Risto Ruuskanen, p. 040 7435 615.
Avoimet ovet ke, to, pe klo 14-17, pe rukouspäivystys.
Rukouspiiri ma parill.vk klo 18 -19.30.
Rukouskoulutus ma paritt.vk. klo 17-19.30, "Seurakunta rukoilee".
Jumppa naisille ti klo 12-13.30.
Raamattupiiri ke parill.vk klo 18-19.30.
Alfa-kurssi to klo 18-20.30.
Kritot: Nuoret aikuiset ti klo 18-20.
Aikuiset ke ja to klo 11-13.
Bibliodraama/eläytyvää raamattu-työskentelyä pe-la 26-27.3. Irma Obele-Luomaan johdolla. Pe klo 18-20 ja la klo 15-17. Alussa kahvitarjoilu.
KRS:n kirkkopyhä su 28.3. klo 12 Inki-länmäen srk-talossa. Saarna Irma Obe-le-Luomaa.

SUOMEN LUTERILAINEN EVAN-KELIUMIYHDISTYS

Evangelisten opiskelijoiden kotisivut www.sley.fi/eo/html/fi/kuopio.html
Itä-Suomen piirin työntekijä Johannes Häkämies, p. 050 3212 938, johannes.hakamies@ sley.fi

KUOPION YMPÄRISTÖN RAU-HANYHDISTYS, Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella osoitteessa www.kuopionrauhanyhdistys.net. **Lau-luseurat** ke 10.3. klo 19.
Seurat la 13.3. klo 13.30 Leväsen palve-lukeskuksessa hoitokoti 1.
Seurat la 13.3. klo 19.
Seurat su 14.3. klo 15.
Tiistaikerho 16.3. klo 10.30.
Lauluseurat ke 17.3. klo 19.
Seurat la 20.3. klo 19.
Seurat su 21.3. klo 15.
Seurat ti 23.3. klo 13.15 Mäntylän pal-velukeskuksessa.

HERÄTTÄJÄYHDISTYS, Kuninkaankatu 22

Avoinna ke klo 10-13, virsituokio klo 11-12.

LÄHETYSKAUPPA VAKKA, Kuninkaankatu 22

Avoinna ti-pe klo 11-15, la klo 11-14. www.kuopionseurakunnat.fi/lahetys-kauppavakka
Lähetysyhdistys Kylväjän piiri kerran kuussa. Seuraava to 8.3.
Pääsiäiskorttien askartelua perjan-taina 12.3.
Naisten päivänä pe 12.3. asiaa ja tuot-teita Bangladeshista ja Keniasta.
YV-tuotteita ja arpajaiset yhteisvas-tuupäivänä pe 19.3.
Pääsiäiskortteja saapunut. Kirja-ale jat-kuu.

AHOLANSAARI

Hiihtolomalla 14.3. asti päivittäin aa-muveisuut klo 9 ja seurat klo 18.
Eläkeläisten talviviikko 15.-18.3. Ai-heena Pyhän kosketus ja arjen pyhyys. Mukana diakonissat Airi Nousiainen ja Vuokko Väätiäinen sekä Aholansaaresta Jaro Julkunen ja Kari Ikonen.
Pääsiäinen 1.-5.4.
Tiedustelut ja ilmoittautumiset, p. 050 4641 000, www.aholansaari.fi

Kaikki, mitä tarvitset.

kotimaakauppa.fi

Kristillinen
Puijon Hautauspalvelu
 Kuopio puh. 044-36 25 820
 Palvelemme laadukkaasti suoraan kotiin
 Myös ilt. ja viikonloppuisin

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit, veroilmoitukset, kauppakirjat ym.
 asiakirjat ammattitaidolla joustavin maksuehdoin.

Kuopion Invalidit ry

Suokatu 36 A, II krs., Kuopio, puh. 044 55 44 047

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI&CO.OY

Seppo Kolari, Eero Heikinheimo, Matti Reinikainen,
 Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
 (017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
 www.kolari-co.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. perusmuotoinen avioehto, testamentti,
 perunkirjoitus 200-300 € + kulut + alv 22 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio, puh. 017-282 2211
 faksi 017-282 3101, www.kalevipitkanen.com,
 aatsto@kalevipitkanen.com

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ANSSI SOININEN

Ma, ti, to, pe
Kuopio

Hapelähteenkatu 41

Ke klo 9-12
Siilinjärvi

Kasurilantie 13

Palvelukeskus Akuliina

Puh. (017) 462 1511

... ja hymysi huomataan

SWIPE Mifi *NaturCare*

**VAIPAT ja
 VUOTEEN-
 SUOJAT**

- myös kotiin kuljetettuna

- ihonhoito
- pesu- ja puhdistusaineet
- sisäpintojen- ja sisäilman-
 puhdistusjärjestelmät

SOITA 044-353 3367

Kuopion Hoitotarvikepalvelu

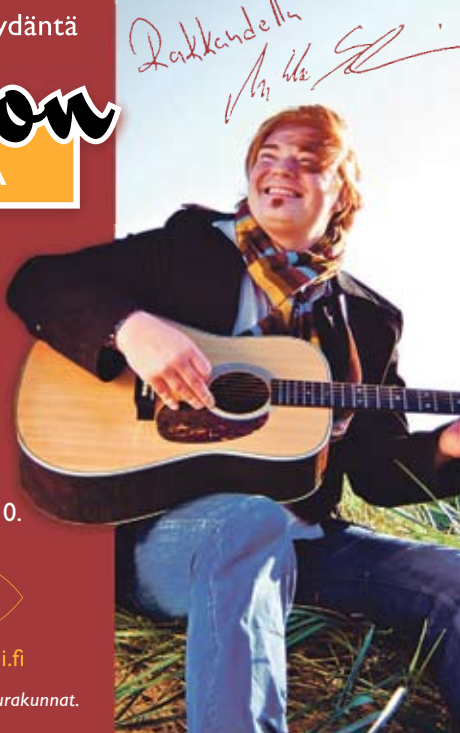
Särmää ja sydäntä
Toivon
PÄIVÄ

Luterilaisten oma
 Isä Nitro, pastori
 Mikko Salmi,
 Toivon päivässä
 arkisin kello 13-17.
 Täsmälääkettä
 kirkon ahtaumiin
 tarjolla Toivon
 tuomiokapitulissa
 torstaisin kello 16.10.

www.radiodei.fi

Yhteistyössä luterilaiset seurakunnat.

Puulelun voimistelutunti

Kuva: Helinä Schroderus

Vexi Poutiainen,
 sirkusvoimistelija
 ja Minnan päiväkodin
 lapset.

Nyt se heittää polvikiepin. Huiskis.

Se pikkuinen puusta tehty sirkusvoimistelija.

Minnan päiväkodin lapset katsovat ja kuuntelevat hievahtamatta. Vexi Poutiainen avaa ensimmäisen laulun, toisen... Vieläkö kolmas? "Joo", vastaa moniääninen kuoro, eikä pikkuisten rivistö osoita ensimmäistäkään kyllästymisen merkkiä.

Puuhevonen, lehmä, kottikärry, vihreä puuauto. "Saanko minä tuon?"

Puinen potkulauta odottaa syjemällä. Kuka haluaa ajaa puuhetosella? "Minä, minä, eikun minä."

Väliin lauletaan: "Kis, kis kippurahäntä..." Nyt päiväkotiharjoittelija Nina Vainikainen puetaan pelleksi. "Saat niin pitkäkärkiset kengät, että kääntymässä on käytävä Kuopion torilla", Vexi ohjeistaa.

"Vanha on meistä niin kaukana, mutta kyllä se kiinnostaa lapsia", sanoo lastentarhanopettaja Sari Juntunen. Hän on tyytyväinen siitä, että lapset saivat nähdä vanhoja leluja vanhassa ympäristössä, Kuopion korttelimuseon kahvilassa.

"Meidän tehtävämme on tar-

jota lapsille vaihtoehtoja. Siihen kuuluu myös perinne, josta he eivät tiedä", lastentarhanopettaja Riitta Hakkarainen jatkaa.

Sota-ajan puulelujen mallit Vexi Poutiainen on löytänyt kirjoista. Nyt hänellä on tarkoitus jatkaa yhden miehen kiertuetta kokoamalla lapset ja vanhukset yhteen.

"Eristäydymme liikaa. Lasten ja vanhusten välimatka on liian iso kaikkialla, yhteiskunnassa ja kirkossa", Poutiainen miettii.

Lahja Pyykönen

m u i s t i o

AA-ryhmä, Hatsalankatu 37, p. 2622 621. Arkisin klo 11 ja 19, su klo 9 ja 19. Palaverit savuttomia.

AA-naisten ryhmä ti klo 18.30-20.30 Suokatu 6, p. 046 6199 131.

AAL-ryhmä alkoholisisästä tai toimimattomassa perheessä kasvaneille aikuisille torstaisin klo 19 Hatsalankatu 37. p. 050 9294 548 ma ja ti klo 18-20. http://www.aal.fi

Al-Anon ryhmät alkoholiongelmisten läheisille, Hatsalankatu 37 su ja ti klo 19. Tied. p. 040 8540 558 ryhmäaika klo 19-20. Muina aikoina, p. 040 5579 470.

Asukastupa Koillistuuli, Saarijärventie 9, p. 2634 988. Avoinna ma-pe klo 9-15.

Esikoislestadiolaisten seurat su 14.3. klo 13 Kettulan seurakuntakodissa, Jäniksenpolku 2.

Imetystukiryhmä joka toinen viikko, joko keskustassa NNKY:n perhekahvilassa, Myllykatu 5 ma klo 18-19.30 tai Petosen asukastuvassa, Pyörönkaari 19 ti klo 18-19.30. Lisätietoja, p. 040 7283 654 tai www.kuopionimetystukiryhma.net

Irti huumeista puhelinpäivystys ma-pe klo 18-21, p. 0203-22388. Läheisyryhmät, p. 040 8459 052.

Katiska, Särkiniemen asukastupa, Rimpitie 2 avoinna arkisin klo 10-16, p. 017 2822 239. www.sarkiniemi.toimikunnat.net

Kirkon Ulkomaanavun tuotteita myytävänä arkisin tilaisuuksien aikana Keskusseurakuntatalon aulassa, Suokatu 22.

Kompassi Kuopion monikulttuurikeskus, Myllykatu 1-3. Avoinna ma-pe klo 8.30-15, p. 044 7872 872. Ilmaiset suomen kielen kurssit ma klo 9-12, ti klo 17-18.30 ja to klo 10-12.

Kansainvälinen kahvila ke klo 15-17. www.puijola.net/kompassi

Kotikulma, kohtaamispaikka avoinna ark. klo 8.30-15. Kuopion Setlementti Puijola ry, Jalkasenkatu 7, p. 050 3727 900.

Kriisikeskuksessa puhelinpäivystys joka päivä klo 16-23, p. 2627 738 ja 2627 733. Ajanvaraus klo 8-23.

Kuopion A-Kilta, Mäkipätkä 11, käynti päihdeosaston rak. päädyssä. Avoimet vertaistuki-/keskusteluryhmät päihteettömyyden tukemiseksi

ma, ti, ja to klo 18, p. 045 1134 245 ryhmäiltoina. www.kuopionakilta.fi

Kuopion Kristilliset Eläkeläiset Keskusseurakuntatalon Samulissa 16.3. klo 12.30. ja Mäntylän palvelutalossa 30.3. klo 13.15.

Kuopion mielenterveystuki ry. Koljonniemenkatu 2 II krs. P. 017 2618 828, 040 7331 713, 046 6218 133.

Kuopion Työttömät ry. Suokatu 18. Avoinna ma-pe 8-15, p. 050 4400 900. www.kuty.fi.

Länsi-Puijon asukastupa avoinna ma - pe klo 9-16. Ruokapäivät ti, to ja pe klo 11-13.

Maallikkoasiamiestoiminta tarjoaa maksutonta apua virastoissa asioidessa ja palvelujen löytämisessä. Päivystys p. 040 5464 597 arkisin klo 10-20. Päivystys maanantaisin klo 14-17 Kauppakatu 40-42 II krs. www.maallikkoasiamies.fi

Narsismia kohdanneiden vertaistukiryhmä maanantaisin klo 18 Majakassa, Minna Canthin katu 4 C 3.krs. narsistienuhrit.kuopio@wippies.fi

Nimettömät narkomaanit su klo 16 Vinkkelissä, Kauppakatu 46.

NNKY, Kauppakatu 42-44. Elämäntietokatsomuspiiri joka tiistai klo 9.

NNKY:n Itä-puhelinpäivystys ja tukipalvelu yllätykskaustilanteissa ja abortin jälkeen ilmenneissä kriiseissä ma-pe klo 17-21, p. 044 5766 670. www.ituprojekti.net

Omaisien mielenterveystyön tukena Itä-Suomi ry Mielenterveyspotilaiden ja -kuntoutujien omaisten päiväkahvit to 11.3. klo 14-15.30 Majakassa, Minna Canthin katu 4 C 3. krs.

Petrosen asukastupa Pyörönkaari 19, 2. krs. Avoinna ma-to klo 9.30-18, pe 9.30-17, p. 3644 597.

Pohjois-Savon aivohalvauksyhdistys Alavan palvelutalossa tiistaisin salijumppa klo 13.30 ja allasjumppa klo 14.30. Suokadun palvelutalossa allasjumppa ke klo 17. Puijonlaakson palvelutalossa kuntosalit to klo 13.

Portti, terveysneuvonta- ja välineiden vaihtopiste suomen- ja saksiksi huumeita käyttäville, Vuorikatu 31-33. Avoinna ti ja to klo 16-18. Asiointi nimettömänä.

Puijonlaakson asukastupa palvelukeskuksessa, Sarmakolammentie 12. Avoinna arkisin klo 9-16.

Päihdekliniikka Puistokatu 14-16, 2 krs. Päivystys vastaanotto ma - pe klo 9-11. Ajanvaraus alkaen klo 8, p. 183 672. **Päihdeosasto**, Mäkipätkä 11 p. 183 684.

Rikosuhripäivystys käytännön neuvvoja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelupiste/Kriisikeskus, p. 2627 738. Auttava puhelin, p. 0203-16116, ma-ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21. Help line p. 0203-16118 ma-ke klo 15-18. Juristin puhelinneuvonta ma-to klo 17-19, p. 023-16117. www.riku.fi

Sanan ja rukouksen aamu perjantaisin klo 8 Eelim - temppelissä, Vuorikatu 29 (toimiston ovi).

Sotaveteraanimuseo ja kahvila Tuuliportinkatu 37 rakennus D. Avoinna 31.5.10 asti ryhmille. Varaukset p. 2811 130 klo 9-13.

Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk p. 017 183 393. Perhekrisisyksikkö, Lastentie 1.

Vertaisryhmä itsemurhan tehneiden läheisille to 8.4. klo 18. Mielenterveysseuran koulutustilassa, Myllykatu 8, sisäpiha 2 krs. Tied. Riitta Mäntylä, p. 044 3212 725. Anneli Hartikainen, p. 040 8324 955.

Virvatuli ry:n lahjoitusruokajakelu Männistön koululla ti tai pe klo 10.

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry:n eroinfo ma-to klo 10-16, ke klo 10-19, p. 020 7749 800.

Yksinhoitajien Kanava ry tiistailtaisoin, Kotopolku 7, Siilinjärvi. Tied. Marjut Kankkunen, p. 040 7332 197. KIRPPUTORIT:

Kierrätyskeskus, Telkkistentie 6. Avoinna ma-pe klo 8-15, p. 044 7148 004.

Kirpputori Toivonsäde, Asematie 11, Siilinjärvi. Avoinna ma-pe 10-18, la 10-14.30, p. 044 5471 629.

Kehityskauppa Elämänlanka, Torikatu 17. Ma-pe klo 11-17, la klo 10-15, p. 2614 774.

Pohjois-Savon Syöpäyhdistyksen kirpputori, Kuninkaankatu 23. Avoinna ma-to klo 10-16, pe klo 10-13. Tiedustelut 040 7092 430.

Rihma, Puijonkatu 39. Avoinna ark. klo 10-17 ja la klo 10-15, p. 2612 004. Otamme vastaan kuolinpesiä.

Vapaaseurakunnan kirppari Ropo, Käsitökatu 28. Avoinna ma-pe klo 10-17, p. 3623 614.

suu puhtaaksi

Älä tyydy mutisemaan itseksesi
tai puhumaan seinille.

Suu puhtaaksi -palsta on tarkoitettu Sinun mielipiteillesi.

Kirjoita nimellä tai nimimerkillä osoitteeseen: Kirkko ja Koti, PL 1064, 70101 Kuopio,
sähköposti kirkkojakoti@evl.fi

Syksyn seurakuntavaalit näytön paikka

Kirkko teki hienon ja ennakkoluulottoman päätöksen antaa 16-vuotiaille äänioikeuden seurakuntavaaleissa. Syksyn seurakuntavaaleihin on nyt reilu puoli vuotta. On aika hioa huippuunsa kaikki ne keinot ja kampanjat, joilla nuoret saadaan vaaliurnille käyttämään äänioikeuttaan.

**Ensimmäinen
kerta. 14.-15.11.**
seurakuntavaalit.fi

Syyt saada nuoret innostumaan syksyn seurakuntavaaleista ovat selvät. 16-vuotiaat saavat nyt ensimmäistä kertaa äänioikeuden. Kertaalleen omaksuttu äänestämättömyys ei tutkimusten mukaan juuri muutu sukupolven varttuessa, joten äänestäminen silloin, kun mahdollisuus ensimmäisen kerran koittaa, on tärkeää.

Nuorten näkökulmasta kyse on siitä, että he pääsevät ajoissa ja aidosti vaikuttamaan ei vain nuoria vaan koko yhteiskuntaa koskeviin asioihin tasavertaisina kansalaisina.

Nuorten osallistuminen on myös kirkolle tärkeää. Nuoria eli alle 29-vuotiaita on Suomessa tällä hetkellä yhteensä 1,8 miljoonaa eli 35 prosenttia suomalaisista. Moni heistä äänestää seurakuntavaaleissa ensimmäistä kertaa. Tämän ensimmäisen kerran jälkeen on tultava toinen ja kolmas kerta, jotta seurakuntademokratialla on tulevaisuutta.

Haaste on suuri siksikin, että IRC-Galleriassa tehdyn kyselyn mukaan kaksi kolmasosaa 16-24 -vuotiaista nuorista ei pidä äänestämistä samassa määrin kansalaisvelvollisuutena kuin vanhemmat ikäluokat.

Mitä sitten olisi tehtävä, jotta nuorten ennakoitu äänestysprosentti seurakuntavaaleissa saavutetaan – ja ylitetään? Ensinnäkin kirkon on puhuteltava nuoria sisällöllisesti. Mitä kirkko merkitsee nuorille? Mikä on kir-

kon viesti heille? Miten kirkko itse elää 2000-lukua?

Toiseksi on valittava keinoja, jotka kunnioittavat nuorten tapoja osallistua. Äänestäminen on lopulta vain yksi tapa vaikuttaa. Kolmanneksi on panostettava käytännön järjestelyihin ja viestintään. Nuorten on tiedettävä paitsi äänioikeudestaan myös siitä, miten ja missä äänestäminen tapahtuu.

Seurakuntavaaleissa on oltava myös nuoria ehdokkaita. Näin nuorten osallisuus ja vaikuttaminen eivät jää vaalivaiheeseen, vaan tuloksena kuluva vuoden kampanjoinnista ovat nuorten pysyvämpi side seurakuntaan ja aidosti eri ikäryhmiä edustavat kirkkovaltuustot, -neuvostot ja johtokunnat ympäri Suomen.

Ehdokkaiden etsintä on mukaan pyytämistä. Kenelle sinä voisit kertoa, mitä valittava kirkkovaltuusto tekee, ja mihin se vaikuttaa? Onko sinun lähipiirissäsi nuori tai nuoria, joita voisit pyytää mukaan? Ja mitä voisitte tehdä yhdessä, jotta hän pääsee läpi?

Hanna-Mari Manninen
puheenjohtaja
Suomen Nuorisoyhteistyö
– Allianssi ry

Pastorit paneelissa

Kiitos Mikko Löppöselle mielenkiinnosta Radio Dein ohjelmiä kohtaan (KK 4/2010). Pastorit studiossa -ohjelman toimittajana kommentoin muutamia näkemyksiäsi.

Vertasit keskustelijoita poliitikkoihin, jotka yrittävät saada oma puolueensa kasvuun. Sanoit meidän edustavan kirkon kannalta kiusallista jakaantumislähtöä. Puhut voimakkaista tunne-elämyksistä karismaattisissa seurakunnissa.

Keskustelijat edustavat Vapaakirkkoa, Raamattu puhuu -seurakuntaa ja helluntai-seurakuntaa. Jokainen liike ja yritys pyrkii luonnollisesti kasvamaan. Haluamme tehdä kuitenkin työtämme toisiamme kunnioittaen ja siunaten. Aitoa sananmukaista karismaattisuutta emme häpeä tai torju. Siitä olisi mielestämme hyötyä minkä tahansa kristillisen seurakunnan toiminnassa. Iloitsemme, että kirkkokin on avannut ovensa kyseiselle toiminnalle.

On syytä erottaa ihmisten yritys aikaansaada "hengen liikettä".

Kysyt myös, kuka määrittelee käsitteen uskovaan. Puhut ns. tosiuskovaisten pystytämistä raja-aidoista. Mitä tarkoitat?

Varmaan onkin viisainta ohittaa ihmisten määritteet ja tutkia asiaa Raamatusta. Jumala lopultakin tuntee meidän sydämemme. Hän osoittaa aitoa ja vilpittöntä Sanaan pitäytymää uskonelämää jokaiselta seuraajaltaan.

Juhani Happonen
Siilinjärvi

Sinä ja kirkko – ah vai argh?

Mitä uskonnollinen yhteisö, eritoten evankelisluterilainen kirkko, tämän päivän suomalaisille merkitsee?

Mitä Sinä odotat ja toivot kirkolta? Mikä on hyvää, missä on menty vikaan? Mitä kirkko Sinulle merkitsee? Onko suhteesi kirkkoon muuttunut – miksi ja miten? Mihin yhteiskunta mielestäsi tänä päivänä ja huomenna tarvitsee kirkkoa? Mikä kirkon roolin ja paikan mielestäsi tulisi olla?

Jos kuulut muuhun uskonnolliseen yhteisöön kuin ev.lut. kirkkoon, kerro suhteestasi omaan yhteisösi – sekä lisäksi toiveistasi, pettymyksistäsi, ajatuksistasi suhteessa ev.lut. kirkkoon.

Kirjoita pitkään tai lyhyesti, ajatusviivoin tai tarinana - miten vain! Kerro, kiitos, hie- man myös taustastasi.

Lähetä tekstisi tutkimusassistentti Marjukka Laiholle joko postitse (M. Laiho, Teologinen tiedekunta, PL 33, 00014 HY) tai sähköpostitse marjukka.laiho@helsinki.fi.

Tutkimus on osa Suomen Akatemian rahoittamaa projektia Religion in Transforming Solidarity. Lisätietoja tutkimuksesta antaa dosentti Anne Birgitta Pessi anne.b.pesti@helsinki.fi.

Kuva: Helinä Schroderus

Jaana Marjasaari Savon Nainen

"En ole vakuuttunut, että piispuus on minun tieni", Savon Naiseksi palkittu Jaana Marjanen sanoi.

Kuopion Zontakerho II nimesi lääninrovasti **Jaana Marjasaari** kirkolliseksi tienraivaajanaiseksi. Tunnustusta tästä annettiin viime sunnuntaina, jolloin Jaana Marjanen sai Savon Nainen -tittelin.

Avoimesti sunnuntain palkintojuhlissa nostettiin esille myös mahdollinen piispanvirka.

"Piispan virka naisille on lähivuosisina mahdollista, koska Suomen kirkossa on viisaita ja päteviä naisia. Mutta en ole vakuuttunut, että se on minun tieni. Minun on kuunneltava sisintäni sekä yläkerta, eikä asia ole nyt edes ajankohtainen", Marjanen vastasi.

"Olen aina saanut kirkossa lämpimän vastaanoton", Marjanen kiitti pappisvuosiaan niin Ruotsissa kuin Suomessa. Puijon seurakunnan kirkkoherrana Marjanen on ollut vuodesta 2003.

"Kirkon tehtävänä on pitää esillä sanomaa rakastavasta ja armah- tavasta Jumalasta sekä lähimmäisenrakkaudesta. Jumala hyväksyy jokaisen. Meidän tehtävämme on rakastaa ja pitää huolta sekä puhua niitten puolesta, jotka eivät saa sanotuksi hätäänsä", Marjanen sanoi palkintojuhlissa.

Savon Maahanmuuttajanainen on burmalainen **May Chit**. Hän on asunut puolisonsa kanssa Kuopiossa vuodesta 2000 lähtien. Chit on valmistunut datanomiksi ja jatkaa opiskeluaan Savon aikuis- ja ammattipistossa.

Lahja Pyykönen

www.kuopionseurakunnat.fi

Lensi maahan enkeli, joutuisampi tuulta, suuren kiven vieritti, hän syrjään haudan suulta.

Lasten pääsiäishartaudet

Tuomiokirkkoseurakunta

Ti 30.3. klo 9 ja 10 Tuomiokirkko
Ke 31.3. klo 9.30 Inkilänmäen seurakuntatalo

Alavan seurakunta

Ma 29.3. klo 10.30 Neulamäen kirkko
Ti 30.3. klo 10.30 Särkiniemen seurakuntakoti
Ke 31.3. klo 9.30 Alavan kirkko

Kallaveden seurakunta

Ti 23.3. klo 9.30 Valoharju
Ke 24.3. klo 9.30 Kallaveden kirkko
Ke 24.3. klo 9 Jynkänvuori

Männistön seurakunta

Ke 31.3. klo 9.30 Pyhän Johanneksen kirkko
To 1.4. klo 10 Männistön vanha kirkko

Puijon seurakunta

Ke 31.3. klo 9.45 Puijon kirkko
Ke 31.3. klo 9.45 Päivärannan kirkko

Riistaveden seurakunta

Ke 31.3. klo 10 Seurakuntatalo

Vehmersalmen seurakunta

Ke 31.3. klo 9.30 Seurakuntakoti

Tervetuloa lapset ja aikuiset.

KUOPION EV. LUT.
SEURAKUNNAT

Koulutus tuo tulevaisuuden

Kuva: Markus Partanen

Tansanialainen Mercy Chang'a vieraili Kuopiossa naistenpäivänä. "Tehtäväni on voimaannuttaa naisia koulutuksen avulla."

Tansanialainen Mercy Chang'a haluaa parantaa kotimaansa naisten elämää kirjoittamalla ja kouluttamalla.

Kova pakkanen kipristelee kulkijan postia. **Mercy Chang'a**, 43, on vetänyt ylleen paksun villapaidan. Etelän kasvatille tämän talven pakaset ovat olleet uutta koettavaa, vaikka Chang'a asuu perheineen jo kolmatta talvea Joensuussa.

Chang'an kotimaassa Tansaniassa, noin 8 000 kilometrin päässä, lämpöä riittää.

Kahvilan lämmössä afrikkalaisen hymy loistaa kuin aurinko.

Sukanvarresta pankkitilille

Tansanialaisnainen saapui Dar es Salaamista Suomeen kolmisen vuotta sitten opiskelemaan markkinointia. Mukana seurasivat pojat **Innocent** ja **Ebenezer**.

Aviomies **Elikana Ngogo** oli muuttanut Suomeen jo aikaisemmin opiskelemaan it-alaa silloiseen Joensuun yliopistoon.

Pojat ovat nyt teini-ikäisiä ja opineet suomen kielen. Mies jatkaa opintojaan ja Chang'a viimeistelee maisterintutkintoaan.

Chang'a paneutuu par'aikaa gradussaan siihen, kuinka tansanialaisten naisten mikro- ja pienyrittäjyys voi vaikuttaa paikallistalouteen.

Hän kiinnostui aiheesta työökemuksensa myötä.

Ennen Suomeen saapumistaan Chang'a työskenteli kolme vuotta asumis- ja talousneuvojana kansalaisjärjestössä, joka pyrkii parantamaan naisten mahdollisuuksia omistaa maata ja rakentaa taloja.

"Tehtävämme oli voimaannuttaa naisia koulutuksen avulla. Minä koulutin muun muassa budjetointia ja sitä, mitä yrityksen rekisteröinti merkitsee liiketoiminnalle."

"Lisäksi autoimme naisia muun muassa avaamalla heidän kanssaan pankkitilejä ja kääntämällä lakitekstejä englannista suahiliksi."

Monille tansanialaisille naisil-

le pankkitilin avaaminen on suuri kynnys. Pienituloiset pitävätkin varjoaan sukanvarresta.

Syynä tähän on muun muassa lukutaidottomuus. Tansanialaisista noin joka kolmas kymmenestä ei osaa lukea. Naisten lukutaidottomuus on yleisempää kuin miesten.

Samoin monista oikeuksista on epätietoisuutta, koska monet tekstit on kirjoitettu englanniksi, jota läheskään kaikki eivät ymmärrä.

Ei ole rahaa, mutta tietoa on

Mercy näkeekin naisten elämän ja hyvinvoinnin parantamisen omana tehtävänä.

"Olen erittäin motivoitunut työskentelemään naisten kanssa. Kun palaan Tansaniaan haluan jatkaa työskentelyä naisten parissa. Tulevaisuuden unelmani on toimiminen mikro- ja pienliiketoiminnan konsulttiyrittäjänä. Toinen vaihtoehto on työskennellä organisaatiossa,

joka liittyy naisyrittäjyyteen."

"Minulla ei ole antaa heille rahaa, mutta tietoa minulla on. Haluan vaikuttaa kirjoittamalla ja kouluttamalla. Naisten kouluttaminen on erittäin tärkeää, sillä Tansaniassa naiset osallistuvat lasten kasvattamiseen selvästi enemmän kuin miehet."

"Jos ajattelemme tulevia sukupolvia ja kansamme tulevaisuutta, meidän täytyy keskittyä voimakkaammin naisiin. Jos koulutat naisia, koulutat koko perhettä."

Jumala on Jumala

Tansanian väestö jakautuu uskonnollisesti siten, että islaminuskoisia ja alkuperäisuskontojen edustajia on kumpiakin noin 35 prosenttia. Kristittyjä kansasta on kolmisenkymmentä prosenttia.

Mercy Chang'a ja koko hänen perheensä ovat luterilaisia kristittyjä.

"Jumala merkitsee minulle todella paljon", kolmannen polven kristitty Chang'a tunnustaa.

Chang'an nyt jo edesmennyt isä kääntyi kristityksi kouluvuosinaan, ja saksalaiset lähetyssaarnaajat kas-toivat hänet.

"Isäni oli sukunsa ensimmäinen kristitty ja häntä syrjittiin vakauksensa vuoksi."

Chang'a kertoo itse saaneensa kulkea kristityn tiellä jo aivan lapsesta saakka, kun hänet kastettiin.

Hän kertoo myös saaneensa rukousvastauksia ja kokeneensa ker-ran merkillisen parantumisen.

"Olin lukiossa ollessani hyvin sairas, mutta tiesin, että Jumala on Jumala. Minun puolestani rukoihtiin, ja rukous paransi minut."

"Se, mitä Raamattuun on kirjoitettu toimii tänä päivänä."

Markus Partanen

t a p a h t u m a t

Sodan muistolle

Talvisodan päättymisen muistojumalanpalvelus Puijon kirkossa lauantaina 13.3. klo 10. Piispa Matti Sihvon saarnaa. Kuopion sotaveteraanien mieskuoro.

Tuomiokirkossa sunnuntaina 21.3. klo 18 Talvisodan päättymisen 70-vuotismuistokonsertissa laulaa seitsemän kuopiolaista kuoroa: Puijon Kamarikuoro, Kuopion Seniorikuoro, Pyhän Nikolaoksen Katedraalikuoro, Kuopion Sotaveteraanien Mieskuoro, Mieskuoro Kuopio-Kvartetti, Puijon Laulu sekä Rajalan koulun 3.- ja 4.-musiikkiluokkien kuorot. Ohjelma 10 euroa.

Siunaa ja varjele meitä.

Naiset rentoutumaan

Naiset pääsevät hemmottelemaan itseään Vehmersalmen seurakuntakodilla lauantaina 20.3. klo 10-16. Tyylikurssi, rentoutumista, ruokaa. Osallistumismaksu 15 euroa. Ilmoittautuminen seurakunnan toimistoon 17.3. mennessä puh. 040-4848 440.

Perheen muulla välillä on mahdollisuus lähteä samana päivänä laskettelemaan Tahkolle. Lähtö Vehmersalmen torilta klo 8.30, paluu klo 19. Retken hinta 35 euroa. Ilmoittautumiset Jatalle 16.3. mennessä, puh. 040 4848 462.

Tyylikkäästi rennoksi.

Piirros Kari Kuronen

RUISPUUROA KUOPION TORILLA 15. - 20.3. PUUROA ILMAISEKSI. RAHAA YHTEISVASTUULLE VOI KILAUTTAA MAITOTONKKAAN.